

İÇ SAHİFELEERDE

3 üncüde; Suriyenin dahili ve harici gaileleri nedir?

Kandemir

4 üncüde; Hikâye: Son eseri.

Hamdi Varoğlu

5 üncüde; Dil bayramını kutlarken eski devir yazı dilimizin muhtasar bir kritiği.

Ahmed Faik Türkmen

Cumhuriyet

Öndördüncü yıl sayı: 4804

İSTANBUL — CAĞALOĞLU

Telgraf ve mektub adresi: Cumhuriyet, İstanbul - Posta kutusu: İstanbul, No 246
Telefon: Başmuharrir ve evi: 22366. Tahrir heyeti: 24298. İdare ve matbaa kısmı 24299 - 24290

Pazartesi 27 Eylül 1937

Osmanlı Bankasından:

Osmanlı Bankası, gerek İstanbul Menkul Kıymetler ve Kambiyo Borsasında, gerek memleketin her hangi diğer borsasında hiçbir zaman mezkûr bankanın borsa acentası yahut sımarsı unvanını haiz hiçbir acenta yahut sımarsı mevcut olmadığı gibi elyevm de mevcut olmadığı ve hiçbir borsa acentasının veya sımarsının kendisine böyle bir sıfat izafe etmeğe mezun bulunmadığını ilân eyler.

Avrupanın bugünkü kördüğümü: İspanya!

İspanya meselesi Avrupanın hakiki kördüğümü olmuştur. O akıllıca hareketlerle çözülmese delice meydan verilmiş yeni bir kan ve ateş tufanı karşışmaklığımız önünden kaçılmaz bir zaruret olacaktır.

Akdenizde denizaltı gemilerle yürütülen korsanlık faaliyetlerini kim yaptı veya yaptırdı? Bu sualin cevabını İngiltere şöyle verdi: «— Ben bunu bilmiyorum ve düşünmeğe de hiç lüzum görmüyorum. Olan şey korsanlıktır, yapılacak vazife onun önüne geçmektir. İşte biz bunu yapacağız.»

Kendisinde harbe sevk etmek ihtimali olan herhangi bir vaziyet önünde ancak bu kadar itidal ve temkinle, ve bu kadar sükûnetli bir ihtiyatla hareket olunabilir. Tahtelbahirler filân devletindir ithamile ortaya çıkmak, hemen hemen doğrudan doğruya harbe gitmek gibi birşey olurdu. Nitekim eğer denizaltı faaliyetlerine devam etseydiler nihayet onların tesbit olunacak milliyeti dahi harbi intac edebilirdi. İngiliz siyasetinin akıllılığı sunula sabit olmuştur ki kontrol kararının ciddiyeti görülmüş görülmüş korsanlık durdu, ve giderek İtalyanın dahi korsanlık hareketlerini tenkile iştiraki mümkün oldu.

Nyon konferansının İtalya haric olarak vardiği kararlardan bahsederken bazı Alman matbuat ve mahfillerinden şöyle bir mütalea aksetmişti:

«Eğer kontrol İtalya haric olarak tatbik edilirse denizaltı faaliyetlerinin önüne geçilmiş olamaz, o gene devam eder!»

Bu ihtiyatsız lisan Akdenizdeki denizaltı faaliyetlerini Roma - Berlin mihverine maleden bir beyan tarzıdır. Nitekim İtalyada da ilk günlerde münferid İngiliz - Fransız kontrolunun Valansı takviye etmek olacağı iddia edilmişti. Bu mütalealara göre kontrola rağmen Franco tarafınca ve taraftarlarınca deniz altı faaliyetlerinde ısrar olunması ihtimali ihlas olunuyordu. Amma bu harb demekti. Nihayet onu kimsenin göze alamadığını görmekte memnun olduk.

Muhakkak bir harbin önüne bir tek sayede geçildiğine dikkat olunmak muvafikur: İngiltere ile Fransanın icab ederse harbi de göze alan ciddi ve azimli hareketleri. Çünkü işin çıkar başka yolu kalmamıştı artık. Milletlerin harbe hazır olup olmadıkları sözü bızce bir efsanedir. Milletler harbe her zaman hazırdırlar, elverir ki ona mecbur edilmiş olmasınlar. Kendisini müdafaa etmek mecburiyetinde olan insan bunu yapmak için mutlaka filân ve falan silâhlarla yüklü gezemez. Meşru müdafaa mecburiyeti elverdiği dakikada ele geçecek vasıtaların kâffesi mubahdır. Bu işi icabında taş ve ağaç da görür. Hatta canhevile mütearızın gırtlığına sarılarak onu boğarsınız.

İspanya meselesinden dolayı Avrupa sulhunun bir yılı mütecaviz geçirmekte olduğu buhranda bir ricat emaresi var mı? Öyle görünüyor ki ve öyle temenni olunuyor ki evet. Bunu bize pek yakın bir gelecek gösterecektir. Bu İspanya meselesi Avrupanın hakiki kördüğümü olmuştur. O akıllıca hareketlerle çözülmese delice meydan verilmiş yeni bir kan ve ateş tufanı karşışmaklığımız önünden kaçılmaz bir zaruret olacaktır. Bu vaziyeti efkârı umumiyelerin iyi kavramasına mutlak bir ihtiyaç vardır.

İngiltere ile Fransa dahili İspanyol cidaline haricden yapılan müdahalelerden mustarib ve müstekidirdir: İtalyan - Alman ve hatta belki de Rus müdahalelerinden.

Almanya ile İtalya İspanyada bir bolşevik rejiminin teessüsüne asla muvafakat etmeyeceklerini söylüyorlar ve kendi müdahalelerini komünizm aleyhtarlığı mazur ve hatta makbul göstermeğe çalışıyorlar. İspanya işinde müdahalenin her şekli ve her çeşidi fenadır. Harb istemiyenler herşeyden önce İspanyadaki müdahaleleri bertaraf etmeğe mecburdurlar. Yoksa İspanyadan dolayı ergeç büyük bir harbe sürüklenmekten kaçınmağa ihtimal yoktur. Hakikati söylemek lazım

YUNUS NADI

[Arkası Sa. 3 sütun 3 te]

Başvekâlet Vekili Celâl Bayarın bir tekzibi

Dahiliye, Adliye, Maliye, Millî Müdafaa, İnhi-sarlar Vekilleri dün akşam Ankaraya gittiler

Başvekil İsmet İnönü Başvekâlet Vekili ve İktisad Vekili Celâl Bayarı Ankarada istikbal ederken

Ankara 26 (A.A.) — Başvekâlet vekili Celâl Bayarın matbuatta millî paranın kıymetinin muhafaza edileceği hakkındaki beyanatından maada, bugünlerde, hiçbir gazeteye, namına beyanat için, mezuniyet vermediğini Anadolu Ajansı bildirmeğe memurdur.

Vekillerimiz Ankaraya gitti

Şehrimizde bulunan Dahiliye Vekili Şükrü Kaya, Adliye Vekili Şükrü Saracoğlu, Maliye Vekili Fuad Ağralı, Millî Müdafaa Vekili Kâzım Özalp, İnhi-sarlar Vekili Rana Tarhan ve Hariciye Vekâleti vekili, Numan Menemencioglu dün akşam saat 19,28 de hususi trenle Ankaraya gittiler.

Vekiller, trenin hareketinden yarım saat evvel istasyona gelmişlerdi. Vekillerimiz, Vali Muhiddin Üstündağ, Kor-general Halis, General İhsan İlgaz, el-

çiler, bir çok meb'uslar, Emniyet Müdürü, İstanbul Müddeimumisi, muhtelif müesseseler müdürleri ve kalabalık bir halk kütlesi tarafından teşyi edilmiştir. Adliye Vekili, kendisini teşyi eden gazetecilere:

«— İkinci Türk Tarih kongresi bitti. Şimdi vazifelerimizin başına dönüyoruz.»

Demişti.

Maarif Vekili Saffet Arıkan dün akşamki trenle gitmemiş ve Nafia Vekili Ali Çetinkaya da bugün Lüleburgaz yolunun küşad merasiminde bulunacağından hareketini tehir etmiştir.

Atina elçimizin tekzibi

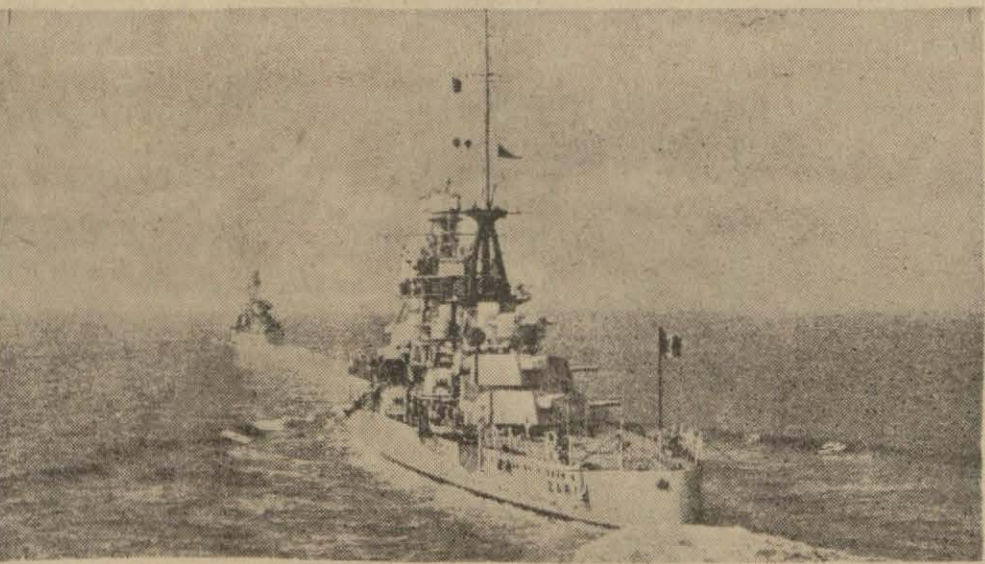
Atina 25 (Hususi) — Buradaki Türkiye elçiliği gazetelere verdiği bir tebliğde Türkiye Başvekili İsmet İnönünün istifasını tekzib etmiştir.

Vekillerimizin Haydarpaşada teşyiinden bir intuba

İtalyan filusunun Akdenizde alacağı vazife

Deniz komisyonu bugün Pariste toplanarak İtalyan filosuna verilecek kontrol vazifesini tesbit edecek

Akdenizde kontrol vazifesi alacak olan İtalyan filosundan bazı gemiler

Paris 26 (A.A.) — İtalyanın Nyon itilâfına iştirakinin teknik taraflarını tanzime memur mütehassıslar komitesine iştirak edecek olan İtalyan mümessilleri bu sabah buraya gelmişlerdir.

Paris 26 (A.A.) — İngiltere, Fransa ve İtalya mütehassısları Romann Nyon itilâfına iştirak etmesi meselesinin teknik bakımdan tanzimi meselesini tetkik etmek üzere pazartesi günü saat 10 da Bahriye Nezaretinde toplanacaklardır.

Konferansın mesaisini süratle ikmal edeceği zannolunmaktadır.

Fransız ve İngiliz heyetlerinin arzusu, çarşamba gününe kadar bir netice elde etmektedir.

Tahmin edilen hal sureti, İtalyan filosuna Tirenien ve Adriyatik denizlerinin kontrolundan başka Sicilya ile Tunus arasında bulunan ve Trablusgarba kadar uzanan kısmın kontrolunu vermektedir.

Prof. Afet, Tarih muallimlerine çay ziyafeti verdi Atatürk, huzurlarile bu ziyafeti şereflendirdiler

Büyük Önder, Beylerbeyi sarayında muallimlerle hasbıhallerde bulundu ve Köprüye kadar muallimlerle beraber geldi

Büyük Önder, muallimlerin alkışları arasında Beylerbeyi sarayını teşrif ediyorlar

Dil bayramı

Bütün memlekette kutulandı

İbrahim Necmi Dilmen radyoda mühim bir konferans verdi

Dil bayramı dün yurdun her tarafında büyük merasimle kutulanmıştır. Bu münasebetle şehrimizdeki Halkevlerinde de merasim yapılmış, akşam radyoda bir konferans verilmiştir.

Halkevlerinde

Eminönü Halkevinde merasime saat 17 de İstiklâl marşile başlanmış, Halkevi reisi Ağah Sırrı Levend tarafından bir konferans verilerek dilimizin muhtelif devrelerde geçirdiği tekâmül safhaları anlatılmıştır. Konferanstan sonra Halkevi orkestrası tarafından bir de konser verilmiştir.

Beyoğlu Halkevinde saat 21 de merasime başlanmış, Halkevi reisi Ekrem Tur ve Semih Mümtaz tarafından birer konferans verilmiştir.

[Arkası Sa. 5 sütun 4 te]

Türkkuşu filosu Adanaya vardı
Genc tayyareciler merasimle karşılandı

Konya 26 (Hususi muhabirimizden) — Türkkuşu filosu, bu sabah saat 7,30 da Adanaya hareket etmiştir. Genc tayyarecilerimiz, Parti ve Vilâyet erkânile kesif bir halk tarafından uğurlanmıştır.

Adanada

Adana 26 (Hususi muhabirimizden) — 6 tayyareden mütesekkil Türkkuşu filosu, bugün saat 9,50 de Konyadan şehrimize gelmiştir. Filo, hava meydanında askeri mülki rüesa ve binlerce halk tarafından karşılanmıştır.

Tayyareciler şerefine öğleden sonra Belediye tarafından parkta bir çay, gece de Hava Kurumu tarafından bir ziyafet verilmiştir. Filo, yarın sabah Diyarbakire hareket edecektir.

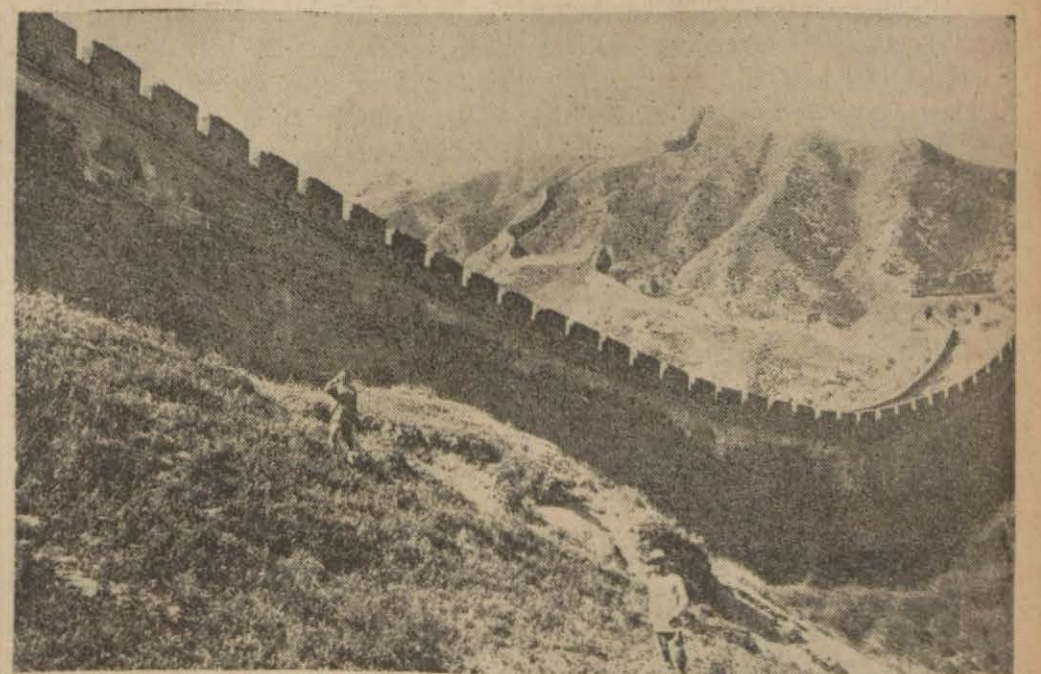
Atatürk Beylerbeyi sarayında bir istirahat anında

İkinci Tarih Kurultayına iştirak eden tarih muallimleri şerefine, Türk Tarih Cemiyeti Asbaşkanı profesör Afet tarafından dün saat 16 da Beylerbeyi sarayında bir çay ziyafeti verilmiştir.

Bu ziyafeti, Büyük Önder Atatürk de huzurlarile şereflendirmişlerdir. [Arkası Sa. 7 sütun 1 de]

Japon kıt'aları Çin seddini yıkıyorlar

Meydan muharebesinde Çinliler 2200 ölü verdiler, bozgun Çin kıt'aları takib ediliyor

Japonlar tarafından yıkılan tarihi Seddiçin

Londra 26 (Hususi) — Japon Harbiye Nezaretinin bir tebliğine göre, Japon kıt'aları Poukeou - Tiyençin demiryolu boyunca harekâta devam etmektedirler. Bu kıtaat, Csicht'i cumartesi günü saat onda almışlardır. Alman son bir haber, takviye edilmiş

olan simali Çindeki Çin kıtaatının başkumandanlığına Mareşal Fengyuhsiang'in tayin edildiğini göstermektedir. Cenubi Çin cephesinde Hong - Kong mintakasında Japon harb gemileri, deniz tayyareleriyle birlikte bu sabah saat 10 [Arkası Sa. 7 sütun 3 te]

Osmanlı Rasputini Cinci Hoca

Tarihi tefrika : 37

Yazan : M. Turhan Tan

Şehzade Mehmedin dayısı!

Uşakların hayretine bir saat sonra saray kapıcıları, baltacıları ve bostancıları da iştirak ediyor

Delî İbrahim, tabiatle, bu alış verişlerin farkında değildi. Şişman hasekisiyle çilgin bir aşk hayatı geçiriyordu. Öbür gözdelelerini hatırlamak şöyle dursun adlarını bile unutmuş gibiydi. Hatta bir gün Turhanın kendisini görmek için müsaade istediği haber verilince şaşırıldı:

— Turhan mı, Turhan mı, Turhan mı?

Diye delî delî söylendikten sonra büyük oğlunun anasını aklına getirebildi, isteksiz isteksiz emir verdi:

— Gelsin!

Turhan, Cinci Hoca ile kararlaşır - dığı gezintilere başlamak için vefasız efendisinden izin almayı geliyordu. Mak-sadını anlatınca delî adam bir kahkaha kopardı:

— Ben de, dedi, nöbet istemeğe ge-lyorsun sandım. Meramın gezmek mi, uğurlar olsun. Odama gelme de nereye gidersen git.

İşte bu müsaade garîb bir tesadüfe sebeb oldu. Rus kızı Turhan Padişahu da, şişko rakibini de unutacak vesile buldu. O, Molla Hüseyinden aldığı öğüde göre şu bahçeden bir köşke, o köşkten bu saraya gidiyor, efendisi tarafından unutulmuş olmanın acısını avutmaya çalışıyor. Bu gezinti sıralarında bir gün - araba içinde - bir manav dükkânının önünden geçiyordu. Kolları ve bacakları sıvalı olduğu halde dükkânın önünde duran, gelip geçenlere yemiş satabilmek için bangır bangır gıcık gıcık çalıyor, boylu boslu bir çirak dikkatini celbetti, başını arabadan biraz çıkararak delikanlıyı uzun bir lâhza süzdükten sonra heyecan içinde kalarak kendisine yoldaşlık eden ha-remâğalarından birini çağırdı:

— Koş, dedi, şu yiğitin adını sor!

Şehzade anası bir Hasekinin baldırı çıplak bir manav çırağına gösterdiği şu alâka, saray arabasını çerçevesiyen kölelerin, uşakların hepsini bayret ve aynı zamanda hayret içinde bırakmakla be-râber verilen emir yerine getirildi ve çiraktan alınan cevap güzel kadına bildirildi:

— Herifin adı Yusufmuş!

Turhan, sevinden ve heyecandan çil-diracak hale gelmişti, haremağasına de-tili dedi soruyordu:

— Sahih Yusuf mu adı bu yiğitin? İyi iştittin mi, sakın yanlış duymuş olmyasın.

Ve müspet cevap alınca: «Ne kutlu gün Allahım, ne kutlu gün» diye hay-kırdı, uşaklara emir verdi:

— Tez söylen bu yiğite. Dükkânı yüzüstü kosun, saraya gelip beni görsün.

Uşakların hayretine bir saat sonra saray kapıcıları, baltacıları, bostancıları ve kadınları da iştirak ediyordu. Çünkü titriye titriye saraya gelen baldırı çıplak çirak, Kızlarağasının kılavuzluğunda hareme alınmış, Turhan Sultanın odasına götürülmüştü. Bir ispenç horozunun bile söfâlarında ötmesinde, kanad çırpmasında müsamaha edilemeyen bir yere kaşı gözü yerinde, boylu boslu alımlı bir delikanlının göz göre göre sokulması - dişi ve erkek her saraylının ağzını bir karış açık bırak-tırmıştı.

Gülünç olan taraf, saraya davet olunan ve birinci Hasekinin dairesine sokulan manav çırağının haliydi. Zavallı delikanlı korkudan bastığı yeri görmüyordu, ikidebir Kızlarağasının ayağına kapanarak inliyordu:

— Bir suçum varsa cahillliğime bağış-layın, kuşca canıma kıymayın, beni dükkânıma gitmeğe bırakın.

Bakışları yakan, gülüşü ömürler yıkan süslü bir kadının huzuruna çıkınca Yusufun telâş büsbütün arttı, dili tutuldu, dizlerinin bağı çözüldü, ayakta du-rumiyarak halıların üzerine yığıldı.

Haseki Turhan onun bu haline fikir fikir gülüyor ve aynı zamanda alıcı bir gözle kendisini süzüyordu. Genç manav çırağının korkudan ödü kopacağını an-layınca gülmeği bıraktı, tatlı bir dille sordu:

— Adın Yusuf mu senin yiğitim?

— E... E... Evet!

— Aslında neresisin sen?

— Mo... Mo... Moskof ilinden!

— Orada seni ne diye çağırırlardı?

— Co... Co... Gorgi!

— Canım, kekelemeği bırak da iyi konuş. Bacın var mıydı senin?

— Vardı!

— Onu şimdi görsen neresinden ta-ırsın?

Yusufun aklı başına gelmiş, idraki ve gözleri açılmıştı, mes'ud bir heyecanla karşısındaki güzel kadını tetkik ediyordu.

Uzun yıllardanberi kaybettiği, adını sanını duymadığı, izini tozunu görmediği kız kardeşinin bu haşmetli kadın olup-olmadığını düşünüyordu, göğsü kabara ka-bara Turhanı süzerek şüphelerini gider-meğe yarar bir nişane arıyordu. Haya-linde yaşayan kardeşi, sekiz on yaşlarında bir çocuktur. Rusça konuşuyordu. Yü-züne baktığı güzel mahlûk, on yedi on sekiz yaşlarında görünüyordu, türkçe söylüyordu. O hayalle bu hakikat arasın-da akla sığmayacak kadar ayrılık, ayır-ırlık vardı. Buna rağmen içine sıcak bir ümid yayılıyor, damarlarında tatlı bir neşe doluyordu. Bu sebeple cesaret gös-terdi, hemşiresini tamtacak nişanı haber verdi:

— Sağ bacağımda kurd ısırığı bir ya-ri vardı.

Turhan bir kere daha: «Ne kutlu gün Allahım, ne kutlu gün» diye haykırdı, Kızlarağasının hayretten faltaşı gibi a-cılan gözlerini mühimsemiyerek eteğini çekti, çakırının bol paçasını açtı, kapan-mış bir yarının izini Yusuf'a gösterdi:

— Bu mu, dedi, söylediğin nişan.

Öyleyse gel, kucakla beni, öp beni!..

İki kardeş, sarmış dolmuş olurlarken Kızlarağası odadan fırladı, Deli İbra-him yanına koştu:

— Müjde sultanım, dedi, birinci Haseki hazretlerinin kardeşi bulundu!

Delî adam, gene Dudusunun kalın bacaklarını - hergün tazelenen bir hay-raniyet içinde - mesaha etmekle meşgul-dü. Müjde diye verilen bu umulmaz hab-ber üzerine ölçü işini bıraktı, bön bön sordu:

— Turhanın kardeşi mi bulundu?

— Evet sultanım. Bir manav çırağı. Adı da Yusuf. Boylu boslu, yakışıklı bir yiğit. Haseki hazretleriyle anlaşılar, ta-nışıp kucaklaştılar. Şimdi de beraber ot-uruyorlar, derdleşiyorlar.

— Haremde mi?

— Haseki hazretlerinin odasında!

Delî İbrahim, birden celâllandı, «ne halterder yabanın keratası» diye bir kü-für savurarak yerinden sıçradı, doğru Turhanın dairesine gitti. Niyeti, hiç yok-tan peyda olan kayınbiraderini gene yok etmekti. Fakat odada şehzade Mehme-din dayısına sarıldığını, birşeyler geve-lediğini görünce birdenbire yumuşadı, üstübaşı yirik delikanlının perişanlığın-dan da garîb bir zevk aldı:

— Hoş geldin Yusuf Ağa., dedi, na-sılsın, iyi misin?

Turhan, gün görmemiş kardeşine kö-lelik vazifesini öğretti:

— Kalk çabuk, yer öp, ayak öp. Se-ninle konuşan sevkettü padişahımızdır.

İbrahim, kendi dairesinde kalan etten ehlâm ve o ehlâma taallük eden meşga-leleri hatırladığından kayınbiraderiyle da-ha fazla meşgul olmadı:

— Lüzumu yok, dedi, rahatsız olma-sın. Fakat burada da kalmayın. Kızlara-ğasına misafir olun. Ben kendisine son-ra döşeli, dayalı bir konak veririm. Man-avlığını unuttururum.

Ve çıkarken eşik üzerinden başını geri çevirdi, müstezhi bir bakışla Hasekisini süzdü, şöyle bir tebliğ yaptı:

— Kardeşin bu kılıkta taşra çıkma-sın, benim kakum kürklerinden birini giyysin.

Ertesi gün «Yusuf Ağa» bir hükü-met ve bir devlet meselesi halini almıştı. Sadrazamdan Yeniçeri çorbacılarına ka-dar kalburüstü gelen bütün erkân, Hün-kârın kayınbiraderine boğça boğça ku-maşlar, kese kese akçeler, takım takım şallar, katar katar atlar sunuyorlar ve «Za'îşahane» ye mahsus kakum kür-kün içinde merasimden, teşrifattan bik-miş, duadan, alkıştan usanmış olan ma-nav çırağının tevaccühünü kazanmağa çalışıyorlardı. (1)

(1) Hadikatülcevami (C: 2) Yusufun Turhanla buluşmasını hikâye ederken onun namına kızkardeşi tarafından Kavak'ta bir cami yapıldığını, kendisine arpalıklar tahsis olunduğunu, hatta ustası olan ma-nava da ikramlarda bulunduğunu yazar. (Arkası var)

Doğru değil mi? Devlet daireleri ve iş sahipleri

Dün, tanınmış bir şahsiyet olan bir tanıdığımızdan aldığımız mektubda deniliyor ki:

«Çocuklarımızın nisif biletten istifadelerini temin için Maarif idaresinden vesikalarını almak istedim ve oraya gittim. Fotoğrafları vesikalara yapıştırdılar, Maarif müdür muavini bunları mühürledi. Fakat kâğıtlara dikkat edince resimlerin yanlış yapıldığını gördüm. Fakat bunların farkına vardım, yapılan muameleyi tashih ettirmek için geri döndüm. Bir erkek hademe önüme geçti, yasak dedi. «Sen, vatan-daşları ne salâhiyetle resmi bir daireye girmek hakkından mahrum ediyorsun?» sualime de «emir böyle» cevabını verdi. Hademeyi yanına alarak Maarif müdür muavininin odasına girdik. Aramızda şöyle bir muhavere cereyan etti:

— Bayım, vatandaşın Maarif idaresinde işini takip etmek salâhiyeti yok mudur?

— Öğleden evvel kendi işimizle meşgul oluyorum. Öğleden sonra da ashabı mesalîhi kabul ediyorum.

— Vatandaşın müracaat hakkını nasıl selbedebilirsiniz?

— Böyle bir şey yoktur. Yalnız idareten tedbir aldık!?!

Sözde mukni ve müskit bu cevap karşısında münakaşayı uzatmadım ve çekildim.

Maarif işlerinin en harareti bir devresi sayılabilecek şu zamanlarda şahadetnamesini takip edecek, nakil muamelesini yapacak, mektebe kaydolacak, tayinle uğraşacak, harçrahını alacak veya her hangi bir başka muamelesini yapacak vatandaş öğleden sonraları iki ile beş arasında mı oraya gitmelidir? Böyle bir karar itihazi-na hangi şube idarenin salâhiyeti vardır? Bir makâmın müdürü, ashabı mesalîhi muayyen saatte kabul eder. Bu, gayet tabiidir. Fakat o müdiriyetin kalemlerinde işler asla durmaz ve derdurlamaz.

Ben işimi bitiremediyim ve ço-cuğumu tasarladığım trenle gönderemediyim, bu hal, ihtimal, onun ikmal imtihanına yetişememesine sebep olacaktı. Böyle ve bunun gibi tehlikeleri ihdas kimsenin salâhiyeti yoktur.»

Bize bu satırları yazan zatın hakkı vardır. Bütün devlet daireleri bütün vatandaşlara, bütün me-saai saati müddetine her vakit açıktır ve memurlar, vatandaşların işlerini görmekle mükellefler, diyoruz.

Doğru değil mi?

ADLIYEDE

Nakzedilen bir karar

Bundan iki ay evvel, Pangaltıda Tan sineması arkasında bir inşaat yerinde, şöför Agobun kullanmakta olduğu kamyon sokağa çıkmak üzere geçerken duvara çarparak yıkılmış ve bu arada Yordan adında bir Bulgar çocuğu yıkılan taşlar altında kalarak ölmüştü. Cürmü meşhud mahkemesinde şöför Agob bir sene hapse ve 1072 lira para cezasına mahkûm olarak tevkiif edilmiştir. Temyiz mahkemesi tarafından karar nakzedildiğinden dün bu davaya bakılmış ve cezanın üçte biri indirilerek şöför Agob 8 ay hapse mahkûm edilmiştir.

25'er lira mahkûm oldular

Beyazıdda oturan İbrahimle Emine evvelki gece kavga etmişler ve birbirlerini dövmüşlerdir. Polisler suçluları yakalayıp mahkûm meşhud mahkemesine sevk etmişlerdir.

Sultanahmed birinci sulh ceza mahkemesinde her iki suçlu da 25'er lira para cezasına mahkûm olmuşlardır.

MÜTEFERİK

Deniz Harb mektebinden mezun olan yarsubaylar

Deniz Harb mektebinden 937 senesi mezunu olan yarsubaylara 30 Eylül perşembe günü saat 15 te merasimle diploma verilecektir.

Merasime İstiklâl marşile başlanacak, mezun olan yarsubaylar and içtikten sonra diplomaları verilecektir. Bundan sonra talebeler mektebin bahçesinde davetliler önünde resmi geçid yapacaklardır. Resmi geçiden sonra davetliler ve mezun yarsubaylara bir çay ziyafeti verilecektir.

Bir deniz hedefi bulundu

Rumelifeneri civarında jandarmalar tarafından büyük bir cisim görül-müş ve gönderilen kayıklar vastasıyla bu duba çekilerek sahile çıkarılmıştır. Bunun maddî kıymeti oldukça yüksek ve deniz filolarına mahsus bir deniz hedefi olduğu anlaşılmıştır. Bu hedef Deniz Kumandanlığına teslim edilecektir.

Şehir ve Memleket Haberleri

Istanbulda büyük bir şehir sarayı yapılacak

Eski Babiali arsasına Vilâyetin bütün şubelerini içine alacak bir bina inşa edilecek

Bugünkü Vilâyet binası

Istanbul vilâyetinin bütün devairini istiyab edebilecek muazzam bir şehir sarayının yapılması takarrür etmiştir. İstan-bul Defterdarlığı Emniyet müdürlüğü-nün bulunduğu bina harap bir halindedir. Bilhassa bu binanın Defterdarlığa tahsis edilmiş kısmı oturulacak bir halde de-gildir. Bu vaziyeti nazarı dikkate alan Defterdarlık, Maliye Vekâletine müracaatle Liman şirketinin tasfiyesi üzerine Maliye Vekâletine geçmiş bulunan Sirkedeki Liman hanının Millî Emlâk idaresince satın alınarak Defterdarlığa tahsisine müsaade istemiştir. Maliye Vekâleti bu talebi şimdilik muvafik görme-miş ve bu meselenin esaslı bir surette hal-i için tetkikat yapılacağını bildirmiştir.

Diğer taraftan hükûmete adı bazı bina ve arsaların satılarak yerlerine Hükümet binası ve Maliye Tahsil şubesi yapılması hakkında mevcut bir kanuna istinaden İstanbul Defterdarlığı dört Maliye Tahsil şubesi yaptırmaktadır. Bu şubelerden Samatya'da yapılan Tahsil şubesi binasının inşaatı ikmal edilmiştir. Cumhuriyet bayramında açılış töreni yapılacaktır.

Bunu Sirkeci, Kadıköy ve Bakırköy-de yapılacak diğer üç binanın inşaatı ta-kib edecektir.

Defterdarlık, bu kanuna istinaden İstanbul vilâyeti şehir sarayı için lâzım gelen tahsisatı tedarik edebilecektir. Bu suretle elde edilecek para ile İstanbulda Vilâyet, Defterdarlık ve vilâyetin diğer şubalarını içine alabilecek büyük bir binanın inşası imkânı tetkik edilmiş ve bu hususta Başvekâletin mütaaleası sorulmuştur.

Başvekâlet, bu binanın Babiali arsasında yapılmasını tevciiz etmiş, yalnız şimdiki Vilâyet binası olan tarihi Babialinin bir müze şeklinde muhafazasına lüzüm göstermiştir.

Istanbul Belediyesi yapılacak sarayın İstanbul Belediyesi'ne de ihtiva etmesi fikrindeyse Belediye teşkilâtının hususi mahiyeti gözönünde tutularak ile-ride Belediye işi ayrı bir bina yapıl-ması mütasavverdir.

Bu hususta tetkikat icrasına ve icab eden plânların hazırlanmasına başlanacaktır.

SAGLIK ISLARI

SAĞLIK PROPAGANDASI

Halka sağlık bilgileri öğretmek üzere sağlık propagandası yapılacaktır. Bu maksadla afişler bastırılmaktadır. 12 muhtelif mevzuat aid olan bu afişlerin basılması bittikten sonra bunlar sıhhi müesseselere, Halkevlerine, mekteble-re, istasyonlara, polis karakollarına asılacaktır.

Türk ırkının vasıflarını tesbit edecek heyet

Sihhiye Vekâleti tarafından Türk ırkının vasıflarını tesbit etmek zere bir çok gruplar teşkil edilmiştir. Bu antropometrik anketlerine memur gruplar memur oldukları vilâyetlerde vazife-lerine devam etmektedirler. 80.000 kişi üzerinde yapılacak ankette adı fiş-lerden mühim bir kısmı hazırlanmıştır. Fişler tamamlandıktan sonra Sihhiye Vekâletinde tetkik ve tahlil edilerek neticeleri tesbit edilecektir.

Ayanck panayırı çok hararetili oldu

Ayanck (Hususi) — Burada her sene Eylülde dört gün süren bir pazar yapılır. Bu sene Kaymakamın ve Belediye-yinin iradeti, havaların da iyi gidiş pazarların kıymet ve faaliyetini şimdiki kadar görülmemiş şekilde artırdı ve pazar iki gün daha temdid edildi. Kesilen koyun ve keçi 400, satılan ve mübadele edilen hayvan 10.000, kasabanın nüfusu 2.500 olduğu halde köy ve civar kazalardan gelen insan adedi de 25.000 olarak tesbit edildi. Öküz ve mandalar arasındaki yapılan mükâfatlı sergide bilhassa öküzlerde birinciyi seçmek hususunda hakem heyeti epeyce müşkülât çekti, sergiden ümidin fev-kinde netice alındı.

Bu arada Karadeniz turnesine çıkan Vefa futbol takımı Ayancağı bir maç için davet edildi. Vefalılar 4 - 0 ve 1 - 0 galib geldiler.

Gönderdiğimiz resimler, Vefa ve Ayanck takımları ve panayırın bir man-zaradır.

HALKEVINDE

Eminönü Halkevinde yapılacak idman salonu

Eminönü Halkevi bahçesinde yapılacak idman salonu için istimlak edilecek arsa meselesi halledilmiş ve civardaki evler istimlak edilmiştir. Bu evlerden yalnız bir tanesinin istimlak muamelesi bitmiştir. Yakında inşaat başlanacak ve bir sene sonra Cağaloğ-lunda modern bir spor salonu kurulmuş olacaktır.

Karışımı yaraladı

Kasımpaşa Zincirlikuyu sokağında oturan Sadık, beş aydanberi ayrı yaşadığı on senelik karısı Zelihayı dün Beyoğlunda Hamalbaşında görmüş ve barışmak teklifinde bulunmuştur.

Zeliha bu teklifi kabul etmeyince Sadık hamil olduğu ustura ile kadını ağır surette yaralamıştır. Yaralı hastaneye kaldırılmış, suçu yakalanmıştır.

Siyasî icmal

Fas ve Akdeniz

İtalyanın arzusu hilâfında Akdeniz konferansı Nyon'da toplanıp İtalyayı Akdenizdeki büyük devletlerin açık sularda murakabe rolünden haric bırakan kararlar verdikten sonra, İngiltere ile Fransanın, İtalyaya kendilerinkine müsavi hak ve rol tanımış olmalarında, İtalya ile Almanya arasındaki sıkı cephe birliğinden başka diğer mühim amillerin de tesiri görülmektedir.

Bu amillerden biri, Fransa hükümetinin Avrupalarda ana memleketle Şimalî Afrikadaki müstemleke imparatorluğu arasındaki garbi Akdeniz havzasından geçen muvasala Yollarının tehlikede kalmış olmasıdır. İkinci amil de, doğrudan doğruya Fransız müstemlekesi olan Cezayirle Fransanın himayesi altındaki Tunus Beyliğinde ve gene Fransanın himayesi altında bulunan Fas Sultanlığında, yerliler arasında milliyetperverlik hareketinin son derecede kuvvet bulmuş olmasıdır. Bu hareket, İspanyanın himayesi altında olup buradaki dahili harbe General Franco'nun hüküm ve nüfuzu altına giren ve bir kısmına Rifistan adı verilen Şimalî Fastan maddi ve manevî büyük bir teşvik ve kuvvet bulmuştur.

General Franco, tengâver Rifilerden gönüllü toplayabilmek için, Şimalî Fasta geniş muhtariyet ve hatta istiklâl vaatmiştir. Bu vadin kuru bir söz olmadığını ispat için, Şimalî Faslılara hükümet ve belediye idarelerinde şimdiden yer vermiştir. İspanyada Valencia'ya karşı harbeden Faslı muharribler General Franco'nun davası için değil, belki Fasın istiklâlî uğrunda harbettikleri kanaatinde bulunuyorlar.

Şimalî Fasta, yerliler arasında, hürriyet, istiklâl ve milliyetperverlik hareketinin serbestçe inkişafı bu memleketin komşusu olan asil Fastaki ve Cezayirdeki yerliler arasında ötedenberi mevcut istiklâl ve milliyetperverlik fikir ve hareketinin genişlemesine saik olmuştur. Fransa Şimalî Afrikadaki müstemleke imparatorluğunda Fransa arasındaki muvasala yollarının, Fas, Cezayir ve Tunustaki dahili vaziyetin ve Fransız nüfuz ve hakimiyetinin ciddi tehlikede kaldığını gördüğünden İtalya ile umumi bir anlaşma yapmağa kat'î lüzüm hissetmiştir.

Bunun için Fransa Hariciye Nazırı Delbos'un Cenevrede ve Fransanın Romadaki müstemlinin bu şehirden İtalya ile umumi bir anlaşma vücut getirmek üzere yaptıkları teşebbüslerde, ilk şart olarak Fransa ile şimalî Afrikadaki muvasala yollarının emniyetini muhafaza için Blear adalarında gönüllü adımlar atan İtalyan kuvvetlerinin geri çekilmesini ve şimalî Fasta dahi eski vaziyetin iade edilmesini istemişlerdir. Şimalî Afrikadaki Fransız müstemlekelerinin, yerli halkların milliyetperverlik hareketi yüzünden tehlikede kalmış kendi müstemlekelerini dahi sarsacağını düşünen İngiltere, Fransanın bu teşebbüslerini teyid etmiştir.

Şimalî Afrikada Fransız hakimiyetinin ne kadar ciddi tehditler altında bulunduğunu ispat eden en yeni vak'alar şunlardır: Evvelki hafta Fransız Fasında Meknes şehrinde 10.000 Faslı milliyetperver mahalli Fransız memurlarına karşı nümayiş yaptıklarından Fransız garnizon kuvvetleri bunlara ateş açmak mecburiyetinde kalmış, iki taraftan bir hayli adam maktul ve mecruh düşmüştür. Eylülün yirmi birinde Cezayir şehrinde milliyetperverlerle Fransız zabıta ve askerî kuvvetleri arasında vuku bulan kanlı müsademe Fransızlar 70 mecruh vemiştir.

Fransa, evvelce, şimalî Fasta halis Fransızlardan mürekkep bir kolordu buldururken şimdi bunu ikiye iğlâ etmiştir. Bu Fransız kolordularının Almanya ve İtalya hududlarından alınmış olmaları, şimalî Afrikadaki milliyetperverlik ve istiklâl hareketinin Fransanın başına ne kadar büyük bir gale açtığını göstermeğe kâfidir. Avrupa politikasında, artık, yalnız büyük devletler arasındaki münaşebetler değil; mahkûm milletlerin istiklâl ve hürriyet davalarının canlanmaması da, büyük rol oynamaktadır.

Muharrem Feyzi TOĞAY

ŞEHİR İSLERİ

Şehirlerin imar plânı

Şehir ve kasabaların imar plânları'nın Vekâlete sorulmaksızın yapılması Dahiliye Vekâletinden vilâyetlere bildirilmiştir.

Cumhuriyet

Nüshası 5 kuruştur.		
Abone şeraiti	Ticari için	Harici için
Senelik	1400 Kr.	2700 Kr.
Alt aylık	750 •	1450 •
Üç aylık	400 •	800 •
Bir aylık	150 •	Yoktur

SON HABERLER

M. Mussolini bugün
Berlinde bulunacakAlmanya, Avusturya işine artık
halledilmiş nazarile bakıyor

Berlin 26 (A.A.) — M. Mussolini refakatindeki zevatla pazartesi günü öğleden sonra saat 17,30 da Berline gelecek ve istasyonda M. Hitler tarafından karşılanacaktır.

Hitler ve Mussolini istasyonda selâm resmini ifa edecek taburun önünden geçtikten sonra otomobile devlet reisliği sarayına gideceklerdir. Mussolini Berlinde bulunduğu müddet zarfında burada oturacaktır.

O akşam, Hitler, Mussolini şerefine büyük bir ziyafet verecektir.

Nasyonal sosyalist partisi reisi Berlin mintakası direktörlüğünün halka hitaben neşrettiği bir beyannameye nazaran, Berlin İktisad Odası, müessesesi direktörlerini pazartesi günü bütün müesseseleri saat 16 da kapamaya davet etmiştir. Bu suretle işliyen halka, merasime iştirak fırsatı verilecektir.

İkinci mülakat bir saatten fazla sürdü

Münih 26 (A.A.) — Mussolini'nin Hitler'le yaptığı ikinci mülakat, bir saatten fazla sürmüştür.

Diğer taraftan Kont Ciano da von Neurath'ı ziyaret ederek çok uzun süren bir mülakat yapmıştır.

Almanya vaziyeti anlamamakta ısrar ederse...

Londra 26 (A.A.) — Emil Ludwig bugün Sunday Chronicle'da Hitler - Mussolini mülakatına dair yazdığı bir makalede, Almanya ile Fransa arasında taharübüne geçilmez olduğu müddetinde bulunmaktadırlar.

Muharrir, harb için Almanyanın ileri sürebileceği iktisadî sebeplerin birer bahane olduğunu beyan ederek Almanyanın Fransaya karşı tahrik eden hakiki sebepleri anlatmakta ve bunun bilhassa «intikam hissi» olduğunu ve bu hissin de münhasıran Fransa aleyhine müteveccih bulunduğunu kaydeylemektedir.

Emil Ludwig, diyor ki:

«Böyle bir teşebbüsün tevlihd edilebileceği tehlikeler Almanları bu hareketten vazgeçirmeyecektir. Çünkü Almanlar kendi nevelerinde birer idealistler.»

Muharrir, harb için Almanyanın ileri sürebileceği iktisadî sebeplerin birer bahane olduğunu beyan ederek Almanyanın Fransaya karşı tahrik eden hakiki sebepleri anlatmakta ve bunun bilhassa «intikam hissi» olduğunu ve bu hissin de münhasıran Fransa aleyhine müteveccih bulunduğunu kaydeylemektedir.

Emil Ludwig, diyor ki:

«Fakat Avrupa'yı kendi başına bırakmak fikri, Amerikan milletinde adanıklı yerleşmiştir. Eğer Almanya vaziyeti anlamamakta ısrar ederse, harb muhakkaktır.»

Alman - İtalyan anlaşmasının hedefi

Berlin 26 (A.A.) — Alman istihbarat bürosu bildiriyor:

Frankfurter Zeitung gazetesi, Mussolini'nin Almanyanı ziyareti münasebetiyle aşağıdaki makaleyi neşrediyor: İtalyanın Mussolini tarafından Almanyanaya vuku bulacak ziyareten evvel garb devletleri ve bilhassa Fransa ile müzakerelere girişmek istediği etrafında yapılan teşebbüsler, İtalyan mehafiline bir manevra olarak telâkki edilmektedir. Bu haberin kaynağı Ce-

Bir vapurda
yangın çıktı93 yolcu ve tayfa
güçle kurtarıldı

Buenos Aires 26 (A.A.) — Pudeto adındaki Şili vapurunda bir infilak vuku gelmiş ve arkasından bir yangın çıkmıştır.

93 yolcu ile geminin mürettebatı Santalucia vapuru tarafından alınarak Molledo'ya götürülmüştür.

Pudeto'nun mahvolmasından korkulmaktadır.

İzmit Akyeşil takımı mintaka şampiyonu oldu

İzmit 26 (Telefonla) — Bugün İzmit Akyeşil takımı Adapazarı takımı karşılaştılar. Akyeşil takımı Adapazarlıları 2 - 1 yenerek mintaka şampiyonu oldu.

Konya ehli hayvan sergisi açıldı

Konya 26 (Hususi muhabirimizden) — Konya ehli hayvan sergisi, bugün askeri hayvan hastanesinde merasimle açılmıştır.

İzmitte facia

Bir âşık sevgilisile
üvey kızını öldürdü

İzmit 26 (Telefonla) — Bugün burada bir cinayet olmuş, bir adam sevdiği kadını üvey kızını öldürmüştür.

Öğrendiğimize göre, Kadir isimdeki katil, bundan bir müddet evvel Nazmiye adında bir kadınla tanışmış ve sevişmeye başlamıştır. Kadının 14 yaşındaki kızı Behice, annesinin bu hareketlerine çok içerlediği için mâni olmak istemiş ve nihayet dün, Kadir tabanca ile zavallı kızı öldürmüştür. İşlediği cinayet yüzünden deliye dönen Kadir, bir aralık tabancasını sevgilisine çevirmiş, onu da öldürdükten sonra kaçmak istemiştir. Maamafih Kadir cesamini bulmuş, elinden düşen tabancanın patlamasıyla kendisi de yere cansız serilmiştir. Tahkikat devam etmektedir.

Rusyada idam edilenler

Moskova 26 (A.A.) — Siberie Sovietique gazetesi, 21 Eylül tarihli nüshasında Sertova şehrinde bazı memurların idama mahkûm edilmiş olduklarını yazmaktadır.

Bu memurlar ittihaz etmiş oldukları tedbirlerle köylülerin rejime karşı memnuniyetsizliklerini celbetmiş olmakla itham edilmektedirler.

Kral Faruk için yapılan
tezahüratta 25 kişi öldü

İskenderiye 26 (A.A.) — Seksen bin kişinin Kral Faruk lehinde tertib ettikleri bir tezahüratı esnasında panik olmuş ve 25 kişi ölmüştür. 100 kadar da yaralı vardır.

Habeşistanda İtalyanlar
kılıcdan mı geçirilmiş?

Roma 26 (A.A.) — Makaladaki İtalyan garnizonunun Habeşler tarafından kılıcdan geçirildiğine dair ecebi memleketlerde çıkan haberlere, salâhiyyetli İtalyan mehafiline esasız nazariye bakılmaktadır.

Avrupanın bugünkü
kördüğümü: İspanya!

[Başmakaleden devam]

gelirse şu veya bu sebebe vaki müdahalelerle İspanyada Avrupa harbi çoktan için için başlamış ve hâlâ sinsi sinsi devam etmekte bulunuyor. Almanya ile İtalya İspanyadaki müdahalelere Fransayı ihata ve iskat etmek planını takib ediyorlar. Bu büyük manevrayı karşı tarafın görmediğini kim ve nasıl iddia edebilir, hatta nasıl düşünebilir?

Bu büyük mücadele o kadar dile dolanan Rusya birinci planda değil, ikinci plandadır. Asıl hedef Fransayı ihata ve iskat ederek bunun neticesinde İngiltereyi solda sifra ırca etmektedir. Bu bir Avrupa harbi değil, adeta bir dünya harbidir ki talihî Fransa topraklarında taayyün eder. Eğer faşist devletler harbi burada ve böyle kazanırlarsa bir müddet için dünyanın hegemonyasını ele alabileceklerini pek de haksız olmayarak düşünebilirler. Görülüyor ki bunda ko-münizm filân yoktur. Bu sadece dünyanın yeniden taksimini istihdaf eden muazzam bir harekettir. Bütün milletlerin vicdanı bazı akıllardan geçebilen kavganın bu büyüklüğü önünde irkiliyor. Bu o kadar büyük felâketli bir çarpışmadır ki Avrupa medeniyetini bu delice maceradan salim çıkarmaya muhakkaktır.

Bu büyük kavganın planı çok basittir: Fransanın ihata ve iskatı. Hem de üç dört ay gibi kısa bir zaman zarfında. Eğer Fransa bu kadar kısa bir zamanda iskat olunmazsa o zaman iskat olunmak felâketi başkalarına tevceh edecektir. Plan basit olmakla beraber hesap çok dardır. İngiltereyi dört elle Fransayı tutmaya sevkeden kuvvetli sebebi görüyorsunuz. Eğer Franco İspanyası: Fransanın iskatında kullanılacak yeni ve çok işe yarar bir mesnebe bu harekati yeni zaman da İngiltereyi de iskat etmiş olur. O halde tehlikeyi karşılamak. İşte İspanyanın sırtındaki Avrupa oyunu budur. Bu o kadar tehlikeli bir oyundur ki zaman zaman onun hakikat olması ihtimalinden kendi müteşebbisleri bile ürkerler demek caizdir.

Belki sulhu bu korku muhafaza edecek. Çünkü plân ters tarafı da doğrudur: Eğer Roma - Berlin mihveri Fransayı iskat edemezse Londra - Paris mihveri evvelâ İtalyayı çok kolay, sonra da Almanyanı zar zor, fakat behemehal iskat edecektir.

Avrupa medeniyetini yıkacak olan bu mütekebil iskat dailerini bir tarafa bırakarak sulhu bozulmaktan korumak ve kurtarmak için her taraf aklını başına almali, şu İspanyol kördüğümü elbirliğiyle çözümlüdür.

YUNUS NADI

Suriyenin dahilî ve
haricî gailerleri nedir?Suriyenin köklü derdleri yetmiyormuş gibi bu
defa da durub dururken büyük bir
Kürddağı meselesi çıktı

Şam caddelerinde adım başında, bu halde işsiz güçsüz muztarib insanlara rast gelebilirsiniz

Haleb — Eylül

Son zamanlarda Suriye çok rahatsızdır.

Bilhassa frangın gündün güne düşüşü, kâh kalkınır gibi bir hal alarak ümidler verdikten sonra tekrar yuvarlanış, mü-balağası her Suriyelinin kesesini, bütçesini, hatta servetini sarmakta, nihayet küçük esnafından büyük tacirine kadar hepsinin uykusunu kaçırmaktadır.

Bugün Suriyede işsizlik, parasızlık, emniyetsizlik hüküm sürüyor. Tasavvur edin ki, ben, Suriyeye geldiğim zaman yani üç ay evvel, bir Türk lirası satın alabilmek için 70 - 75 Suriye kuruşu vermek icab ederken bugün aynı lirayı 110 Suriye kuruşu vererek satın alabiliyoruz.

Bir parça para alışverişinden anlıyanlar, bu rakamları ifade ettiği fecati derhal kavrayabilirler.

Fakat Suriyenin rahatsızlığı sade parasızlığın bozulduğundan değildir. Suriye bir taraftan Hatay işinde bizimle anlaşmak cihetini ihtiyar etmek istemediğinden kendi kendine sebebsiz yere esashi bir rahatsızlık ortaya çıkmıştır.

Aynı Suriyenin gerek komşusu, din, dağ ve ırtaşı Şarki Erdünle de arası haddinden fazla açıktır. O kadar açıktır ki, Şarki Erdün veliahdı Emir Talâl kardeşile beraber birkaç gün için Suriyeyi ziyaret etmek istediği zaman Fransa; buyursun, misafirimizdir, dediği halde, Suriye hükümeti müstacel bir telgrafla bu ziyareti şimdilik kabul edilemeyeceğini bildirmiştir. Bu reddin hiçbir sebebi yoktur. Ve Suriye gazetelerinin bile haberdar olmadıkları bu hakikate ben çok yakından vakıfım.

Komşularile bu halde bulunan Suriyenin dahilde de rahat bir halde olmadığı görülüyor. Cebeli Dürzde sükûn yoktur. Atlaslar Şamı bir türlü tanımak istemiyorlar. Ve Şam bir türlü bunlara kendini tanıtmıyor. Heyetler gidip geliyorlar, müzakereler oluyor ama netice gene boş çıkıyor.

Cezirede ise hâlâ kaza kaynıyor. Cezire kıyamıcaı Suriye hükümetine anlaşmak istemediklerini bar bar bağıyorlar ve memleketlerinde ya Fransız mandasının ipkasını, yahud Hatay gibi müstakil bir idare istiyorlar ve her iki tarafı da tehdit için hâlâ, ikide birde Türk bayrağını çekiyoruz, diyorlar. Fransa mandasını uryenden çekildikten sonra küçük Cezirede Fransanın kalması mümkün olduğuna göre, Cezireliler istiklâl istiyorlar demektir. Suriyenin ise böyle birşeye asla razı olmayacağı söyleniyor ve (oraya istiklâl ver, buraya istiklâl ver, e, sonra bize ne kalacak?) deniyor.

Cezireden gelen iki Halebli tanınmış tacir geçen gün bana şöyle diyorlardı: «Fransız memurların, bilmem nerede halktan topladıkları silahları kendi otomobilleri içinde Cezireye götürerek köylerde Suriyeyi istemediklerini söyleyen köylülere sattıklarını gözleri-nizle gördük.»

Bu, doğru mudur, yalan mıdır bilmem ama, Cezirede halkın mütemadiyen silâhlandırıldığı ve Suriye hükümetinin buna seyirci kalmaktan başka birşey yapamadığını biliyoruz.

Şimdi, bütün bu derdler yetmiyormuş gibi bu defa da durub dururken bir Kürddağı meselesi çıktı. Hududumuz üzerindeki Kürddağın Suriyeye tâbi Çatalkuyu karyesinde geçen pazartesi gecesi mühim aşiret reislerinden Siydu Diko'nun evine muhalifleri tarafından müselâh bir akın yapıldı.

Bu mintakada eskidenberi halk, daha doğrusu halkın tâbi olduğu riya, hükümet taraftarı ve aleyhtarı diye ikiye ayrılmış bulunuyor. Bu defa hücum edenler hükümet taraftarlarıdır. Hücumu maruz kalan Siydu Diko da hükümet aleyhtandır. Suriyeliler ise bu Siydu Di-

HEM NALINA
MIHINA

Korkunc vesikalalar

Dün, tarih öğretmenlerle beraber, Dolmabahçe sarayındaki Tarih sergisini, bir defa daha gezdim. Türk münevverleri bu sergiyi, bir iki defa değil; on defa gezseler yeridir. Çünkü, insanlığın ve Türklüğün tarihi, inkilâb tarihi bakımlarından, serginin çok büyük bir terbiyevî kıymeti vardır.

Dün, serginin koynuna sıkıştırılmış olan asırlar arasında yaptığım gezintide, bir takım korkunc vesikalara gördüm. İşte bu müthiş vesikalardan bazıları:

Zeyyid müslim, gayrimüslimlere mahsus şebke (şapka) yi başına vazeylese, Zeyyide tecdidî iman ve nikâh lâzım olur mu?

Elcevab: Olur.

Zeyyid, kenduye namahrem olan nisvan ile ekseri eokatta sohbet ider olsa Zeyyid tazir olunup zecir ve menolunmak lâzım olur mu?

Elcevab: Olur.

Zeyyid müslimin, insan ve sair zıruhu olan hayvan suretlerini alâküllihal tasvir şer'an haram olur mu?

Elcevab: Olur.

Bu surette suri mezkûrenin fiâne sair mevazide ittihazı tahrimen mekruh olur mu?

Elcevab: Olur.

Ekalli müddet hamil altı ay olup ekseri müddeti iki sene olur mu?

Elcevab: Olur.

26 Muharrem 340 ta Fetva Emininden müslüman kadınlarının hastabakıcılık edip edemeyeceklerini sormuşlar. O da şu cevabı veriyor:

Hasta ricali ecnebiye bakıcılığında tafife nisaman istihdamları muvafık şer'î âlti değildir.

9 Safer 1340 ta gene Fetvaemininden lavanta ve kolonyası sürmenin muvafık şer'î âli olup olmadığını sormuşlar ve şu cevabı almışlar:

Bunlar necaseti galizadan olmakla cevazı salata münafî miktarda musallinin gerek vücud ve libasında, gerek namaz kıldığı mahalde bulunursa bu halde kılınan namazların şer'an iadesi lâzımdır.

Hicri takvimin 1356 yılında olduğu muza göre, 1340 senesinde yani 16 sene evvel verilmiş olan bu fetvalar, 1921 senesine, yani melekletin bir hayat ve memmat mücadelesine atılmış olduğu bir zamana tesadüf eder.

Mütareke yıllarının o feci günlerinde lavanta ve kolonyanın «necaseti galiza» olduğunu iddia ederek bunları sürmenin haram olduğunu söyleyen o müteassib zihniyet, dinle dünyayı birbirine karıştıran saltanat devirlerinin geriliği karşısında insanın tüyleri ürperiyor.

Hele, doğurma müddetini en az altı ay, en çok iki yıl olmak üzere tayine kalkışmanın tahtında müstetir kepazelik de bu fetvaların mahiyetini ispata kifayet eder.

çinir gider. Sonra da memleketinde aldığı aylığın iki mislini alır. Daha sonra da bilhassa bu nokta çok mühimdir - şark âdeti veçhile kendisine sağdan soldan, fakat mütemadiyen bir sürü hediye yagar. Biz burulardan ayrılrken memleketine bir, iki, hatta üç vagon (hediyeye) götüren Fransız memurları biliriz ve biz, gene buraya on parasız gelip de üç beş senie kaldıktan sonra bankada yaman bir servet biriktirmiş müstemleke memurları tanırız. İşte ekserisi buraya zengin olmak için gelmiş bu güçlük müstemleke memurları Suriyeden Fransız mandasının kalkmasını bir türlü istemezler.

Nekadar düşünseniz, nekadar ararsanız başka bir sebep bulamazsınız, hatta mühim mevkiler işgal eden Fransız ricalinden bir kısmı da bu ahvale yakından vâkıftırlar.» diyorlar ve ilâve ediyorlar:

«Fransa, şimdi her taraftan gailer çıkararak halkın itimadını kazanmış olan Suriye Vatani küntlesini (işte yaptığımız kütle Vatanıye bu memleketi böyle karmakarışık bir hale getirdi, idare edemedi, işleri yüzüne gözüne buluşturdu.) diyerek halkın gözünden ve nihayet mevkünden düşürmek istiyor. Onlar dün sünce yerlerine gelecek olan kendi seçmeleri hükümet işe Fransanın muahdede teklif edeceği tadilat ve daha kimbilir neleri ses çıkarmadan ve memnuniyetle kabul edecektir. İşte vaziyet bundan ibaret.»

Eğer bu umumî kanaat doğru ise, komşu Suriye tahminimizden de fazl-rahsız bulunuyor demektir.

KANDEMİR

Küçük hikâye

Son eseri

Merdivenden çıkıyordum; birisi «öl-dü!» haberini verdi.
Zaten kaç gündür bu uğursuz habe-rin, yavaş yavaş yaklaştığını hissediyordum ve nasıl olsa, şu kapımın önünde onunla karşılaşacağımı biliyordum. Fakat, üzerinde, gene hiç beklemediğim bir darbe tesiri yaptı. Yüreğim yeşile dolu, du-daklarım tütriyek, bu mütevazı muhar-rir evine girdim.

Evin büyük bir kısmını işgal eden çalışma odasında, ufak bir demir karyola-da uzanmış, yatıyordu. Üzeri kitabı y-ğünlerle dolu masası, sahifelerin ortasında, yarıda kalmış yazısı, hokkanın içinde unutulmuş kalemi, ölümün ne kadar anı geldiğini gösteriyordu. Karyolanın arka tarafında, kapağı açık, içi yazılı kâğıtlarla dolu, büyük bir dolap vardı. Her taraf kitabla doluydu: Raflarda, iskemlelerin üstünde, yazı masasının üstünde, yerde, her köşe bucakta yığın yığın kitap. O, masasının başında, yazı yazmakla meşgul olurken, bu karmakarışık manzara hoş gidiyor, hayatın ve sayın timsali gibi görünüyor. Fakat bu ölü odasında, aynı manzara, kasvetli idi. Bütün bu zavallı kitaplar, buradan gitmeğe, tesadüfün ken-dilerine hazırladığı yerlere dağılmağa, mezar yerinde satılıp sahaf dükkânla-rında, yaymacı raflarında, sahifeleri rüz-gârla uçuşa uçuşa beklemeğe hazırlan-mış gibi görünüyordular.

Yatağında onu alından öpmüş, a-yakta duruyor, bu taş gibi ağır ve soğuk alnın temasile şaşkın, bekliyor, bakıyor-dum. Birdenbire kapı açıldı. İçeriye, nefes nefese bir matbaa çıracı girdi, ku-cağında taşıdığı kitabı destesini masanın üzerine bırakarak:

— Kitabı Bachelin'den getirdim, dedi.

Sonra, birdenbire gözü yatağa ilişti; geriledi, kasketini çıkardı, sessizce çekildi.

Bir ay geciktikten ve hastayı sabırsızlık içinde uzun uzun beklettikten sonra ölümüne yetişen bu kitablarda korkunç bir istihza vardı. Zavallı dostum! Bu kitablardan onun en fazla ehemmiyet verdiği son eseri idi.

Hummanın tesirle titremeğe başlayan elleri, provaları ne büyük bir itina ile tashih etmişti! İlk nüshayı eline almak için ne büyük bir sabırsızlık gösteriyordu! Son günlerinde, artık konuşmaya-cak bir hale geldiği zaman, gözlerini ka-pıya diker, uzun uzun beklerdi. Eğer matbaacılar, mürettebler, makinistler, bir kişinin eseri için çalışan bütün bu ka-balabalık o sabırsızlıkla bekleyen gözleri görsele, eller daha çabuk işler, harfler sahifelere daha süratle yerleştirilir, sahife-le daha süratle kitab haline gelir ve öl-mek üzere bulunan muharrir, yavaş ya-vas kararını, söndüğünü, kaybolduğu-nu hissettiği zekasının eserini, henüz ma-kineden çıkmış parlak sahifeler halinde bir gün evvel vermeğe çalışırdı.

Eserinin ilk nüshasını açmak, onu, di-mağının müphem, azçok silik kaynaşma-sı içinde değil, sahifelerin beyaz yüzünde tesbit edilmiş görmek bir muharrir için, doyulmaz bir zevktir.

Zavallı dostum, son eserinin bu zevki-ni tadamamıştı. Onun cansız, yastığa yaslanmış başını ve yanında, biraz sonra kitabı camekânlarına dizilecek olan yepyeni kitabı gördükçe teessürüm artı-yordu. Bütün ruh ve cisim muamması, şu manzaranın içine sıkışmış gibiydi. Bu kaskatı vücud, ebediyen unutulmak ü-zere toprağa gömülürken, ondan çıkan şu eser, gözle görünür, elle tutulur, canlı ve belki ölmez bir ruh gibi caddelerin gü-rültüsüne karışacak, gündelik hayatta

yer alacak, kitabı dükkânlarının önün-den geçenlerin gözlerine ilişip dimağla-rına intikal edecek, üzerinde taşıdığı mu-harririn adını yaşatacağı.

Yanbaşında, ağır gibi bir ses işit-tim: «Bana bir nüsha vermeği vadedmiş-ti...» diyordu. Başımı çevirdim, altın çerçeveli gözlük camlarının arkasından bakan bir çift aşına gözle karşılaştım. Bu, kitab meraklısının gözleriydi.

Bir kitabın intişar ettiğini haber alır al-maz, tıpkı kendisine benzeyen çekingen ve muannid bir kapı tıkırtısıyla odanıza girer; mütebessim, iki büklüm, etrafınıza dolaşır, size «muhterem üstad» diye hitab eder ve son çıkan eserinizden bir nüsha koparmadan yanınıza bırakmaz. İstediyi, daima en son çıkan eserinizdir. Çünkü ondan evvelkilerin hepsi kendisin-çe mevcuttur. İsteğini reddetmeğe de imkân bulamazsınız. Zamanını öyle in-tihab eder ve sizi öyle mes'ud bir anınızda yakalar ki, matbaadan henüz gelmiş cildlerden birini, ilk sahifelerini imzalya-rak ona ithaf etmekten başka çare bu-lamazsınız.

Ne soğuk muamele, ne yağmur, ne kar, ne mesafe, hiçbir şey onu ürktümez. Sabahın akşamı kadar kapı kapı dolaşır, koltukları daima kitabla doludur. Ve hayatını, hiçbir iş görmeden geçiren bu adam, kütüphanesini hiç para vermeden doldurmanın kolayını böylece bulmuş-tur.

Kitab istemek için ölünün başucuna kadar gelmeği göze aldığına bakılırsa, bu adamdaki kitab ihtirasının çok büyük ol-duğu anlaşılıyor. Canım sıkıldı. Sa-bırsızlıkla:

— Bir nüsha alın, gidin, dedim.

Elini uzattı, bir nüsha aldı, aldı değil, adeta yuttu. Ve bu nüshayı cebine iyice yerleştirdikten sonra, orada kumldama-dan durdu. Başını yana eğmiş, müteessir bir eda ile, gözlüklerinin camını siliyor-du. Acaba ne bekliyordu? Belki de, sırf kitab almak için gelmiş görünmek istemiyor, birdenbire çekilip gitmeğe sıkılıyor-du.

Dikkat ettim ve niçin gitmediğini an-ladım.

Yarı açık duran kitabın paketinin için-deki lüks nüshalar güzüne ilişmişti. Şim-di, bütün zihnini oraya vermiş, müteessir duruşuna rağmen, bütün mevcudiyet-ile oraya takılmış kalmıştı.

Ben de, adeta teessürümü unutmuş-tum. Yaşlı gözlerimle onun hareketlerini takip ediyordum, ölünün başucunda oynanan bu komediyi seyrediyordum.

Kitab meraklısı, yavaş yavaş, belli belirsiz adımlarla masaya doğru yaklaşı-yordu. Eli, güya tesadüfen, kitablardan birine değdi. Kitabı aldı; evirdi, çevirdi, açtı, sahifelerini karıştırdı. Yavaş yavaş gözleri parlıyor, yanakları pembeleşiyor-du. Nihayet dayanamadı, kitabı kapadı, cebine yerleştirdi ve bana dönerek, hafif sesle:

— Bunu Mösyö de Sainte - Beuve için alıyorum, dedi.

Sonra, kitabı elinden aktırarak korkusile, ve belki de onu hakikaten adını söylediği kimseye vereceğine beni inandırmak için, sesine ciddi bir ahenk vererek, tasvirle sığmaz bir eda ile şu sözü ilâve etti:

— Fransız Akademisi azasındım!..

Ve iki cebinde iki kitab, çekildi gitti.

Çeviren:

HAMDİ VAROĞLU

ERTUĞRUL SADI TEK

Bu gece

(BEBEK) bahçesinde

Yarın gece

(SUADIYE) plajında

(Donanma Gecesi)

Bir Bulgar mecmuasına göre...

Türkiyede yeni hava kuvvetleri ve halk durmadan çalışıyor

Avrupa ordularında Cihan Harbin-den sonra hergün görülen kuvvetlenme gayreti etrafında Bulgar Harbiye Neza-retinin çıkarmakta olduğu Narodna adlı mecmuada bir yazı intişar etmiştir. Türkiyenin 3 yıllık bir plânla hava kuvvetlerini fevkalade bir surette takviye etmek için iddialı çalışmalarını kaydeden mecmua diyor ki:

— Türkler, şimdi de 40 adet «Ser-versky» P. 18 tahrib edici tayyare al-mak arzundadırlar. (Belki de artık al-mışlardır.) Bunların motorları «Rayt-Sikdan» dir ve bin beygir kuvvetinde o-lup saatte 480 kilometre katetmektedir.»

Makale sahibi, bu kısa izahattan son-ra mecmuetimizdeki havacılık faaliyetine de temas etmiş, şunları yazmıştır:

— Türklerin şimdi satın aldıkları tay-yareler, ilk sırada bulunan en yeni ve en modern bombardıman tayyareleridir.

Türkiyedeki tayyare kulüplerinin hum-malı çalışmaları, hergün yeni yeni tayya-re alanlarının meydana getirilmesi ve ni-hayet kadın ve erkek pilotlar yetiştirme-k hususunda sarfedilen gayret, Türkiyede hava kuvvetlerinin çok süratli bir surette inkişafını hazırlayacak olan programın sistemli ve verimli faaliyetleridir.»

Bunlardan maada, Türkiye hükümeti-nin hava kuvvetleri için mühim mik-tarda bir tahsisat ayırdığını da kaydet-mek lazımdır.

1935 yılından bugüne kadar hava kuvvetleri için ortaya konulan tahsisat üç milyon levadır ki, bu para, Türkiye hava kuvvetinin süratli bir tempo ile inkişafını temin etmeğe kâfidir.

Halkın, hükümet tarafından çizilen plâna karşı çok büyük bir merbutiyet ve fedakârlık göstermesi müstakbel Türk havacılığı hakkında bize açık bir fikir verebilir.»

Safranbolu civarında kalker madeni bulundu

Safranbolu (Hususî) — Eti Bank Ma-den Tetkik ve Arama Enstitüsünden maden mühendisi Sadi Pekmezci ile harita mühendisi Ruza Sengör on beş gün evvel mntakamızda Sümer Bank hesabına tetkikata başlamışlardı. Tet-kikat neticesinde Karabükle Filyos ara-sında Balıklıskak istasyonu civarında mühim miktarda kalkere tesadüf edil-miş ve numuneleri Ankaraya göne-rilmiştir. Ayrıca Safranbolunun pek yakın dağlarında da mezkûr madene raslanmışsa da tam evsafı haiz olmadı-ğı anlaşılacaktır. Kalker denilen ma-den bir takım kireçli taşlardan ibaret olup bu da demir eritilmesinde ve süz-mesi işlerinde kullanılmaktadır. Balı-kıskaktan giden numune matlûba muva-fık çıktığı takdirde - ki buna muhak-kak nazarla bakılmaktadır - Karabük Demir ve Çelik fabrikalarının bu mad-deye olan ihtiyacı pek yakında temin edilmiş olacaktır.

İzmir hava meydanı

İzmirde yapılmakta olan hava mey-danı inşaatı bitmek üzeredir. Yapılan tecrübelerde hava meydanının iniş ve kalkışa müsaid olduğu anlaşılmıştır. İnşaatın 29 teğrinievvelle kadar bitiril-mesi için çalışılmaktadır. Yeni satın alınan dört motorlû yolu tayyareleri Ankara - İstanbul arasında işlemeğe başlamışlardır. Tayyareler her gün 10 yolcu ile gidip gelmektedirler. Dört motorlû tayyarelerden üçüncüsü de bugünlerde şehrimize gelecek ve Ha-vayolları kadrosuna ilthak edecektir.

KINEMA

İsveç yeni bir artist yetiştirdi

Zarah Leander bir Garbo olmak iddiasında değilse de, gittikçe yükselmek iddiasındadır

Geçen sene memleketimizde bir film gösterildi. Adı «Dans Devam Ediyor!» du. Bazıları kordelâyı pek iyi bulmadı-lar. Çünkü Amerikan revülerine kıyas edilince pek fakirane birşeydi. Fakat içinde oynayan kadın, Zarah Leander derhal gözü çekiverdi. Yüzü enteres-san, hareketleri san'atkarane ve mahi-raneydi. Ruhunda büyük bir istidadin saklı olduğu muhakkaktı. Nitekim Al-manların Ufa Film şirketi de aynı sırı keşfetmiş olacak ki Zarah'yı derhal an-gaje etmekte gecikmedi ve kendisine bir çok filimler çevirtmek için tertibat alma-ğa başladı. Bu kadın da Greta Garbo gi-bi İsveçliydi. Çocukluğunu ve gençliğini esmer renkli göklerin alaca karanlığında, şairane fjordların rüyalı kenarlarında geçirmişti. İlk muvaffakiyetlerini memleketinin sahnelerinde idrak etmiş, fakat beynelmilel sahada hâkim olabilmesi için kendisine daha geniş bir san'at alanı lâ-zım olduğunu idrak ederek Almanya'ya gelmişti. Orada çevirdiği ilk filmi yukarı-da bahsettiğimiz «Dans Devam Edi-yor!» oldu. İkincisi «Yeni Sahillere Doğru» dur. Bir üçüncüsü de yakında bitmek üzere olan «Habana» dir ki dış sahneleri Atlas Okyanusundaki adaların birinde çevrilmektedir.

Zarah Leander, güzelliğine ve san'a-

Zarah Leander

tındaki kudretine rağmen çok mütevazı bir insandır. Bugün, bir Garbo olmak iddiasında değildir. Fakat soruları muhak-kak ki her yeni filminde san'at merdive-ninde bir basamak daha yükseliyor. Bir vakitler yalnız vatani İsveçte mahsur kal-mış olan şöhreti gitgide dünyanın her tar-fına yayılıyor ve Zarah birçok yıldız-lar gibi beynelmilel olmanın arifesinde-dir!

Bir ikisatırla

Tallulah Bankhead evlendi

Vaktile memleketimizde büyük rağ-bet görmüş olan «Kızıl Damga», «Şey-tan ve Uçurum» filimlerinin kahramanı Tallulah Bankhead son zamanlarda si-nemayı terkederek hayatını sahneye vak-fetmiş ve bu çekiliş sırf kendi arzusu ile olmuştu. Yoksa yukarıda bahsettiğimiz filimlerin birincisini Irwing Pisheal ile ikincisini Charles Langton ve Gary Cooper ile oynayan Tallulah beyaz per-dede kıymeti hiç de küçük görülmeyecek mühim bir san'atkardı. «Kızıl Damga», «Şeytan ve Uçurum!» dan maada «Kuk-la Aşkları», «Aldatan Kadın», «Ağlı-yan Kadın», «Evinde İntizam Hâkim-dir!» kordelâlarında da muvaffak ol-muştu. Tallulah, son zamanlarda sade sahne hayatı da kendisini manen tatmin etmekten uzak kalmış olacak ki bir yu-va kurmağa karar vermiş ve artist John

Tallulah Bankhead ve kocası

Emery ile evlenmiştir. Tallulah, Ame-rikanın yüksek ailelerinden birine men-subdur. Babası hem Amerika meclisinde aza, hem de büyük bir bangerdir.

Sinemacılık dünyasının iki parlak yıldızı:

JOAN CRAWFORD

CLARK GABLE

Nefis ve mükemmel bir şaheserde tekrar buluştular

GÖNÜL YOLU

Çarşamba akşamı MELEK'te

Parlak bir Viyana valsî esasî üzerine bir aşk ve macera harikası

ŞAMPANYA VALSİ

Fransızca sözlü şahane bir film.

Baş rolde: New-York Opera Metropolitan tiyatrosundan

GLADYS SWARTHOUT

Pek yakında SARAY sinemasında

Ruh okşayıcı musiki ve güzel şarkılar meraklıları

BU AKŞAM SÜMER SİNEMASINDA

Dünyanın en iyi şantörü ve «MARINELLA» yı yaratan

TINO ROSSİ'yi

En son zaferi olan

KİTARALAR CALARKEN

Cazib ve 2 saatlik aşk ve musiki fil-minde candan alkışlayacaklardır.

İlâveten: EKLER JURNAL son dünya havadisleri.

RICA EDERİZ:

5 DAKIKANIZI AYIRARAK

ALEMDAR SİNEMASINI

GEZİNİZ

Her Şey, Her Yer Modernize Edilmiştir.

JOHNY WAYNE'nin İLK 25 KISIMLIK FİLMİ TEKMİLİ BİRDEN

KORSANLAR TRENI

Büyük modern vasıtalarla istifade eden haydut çeteleri karşı karşıya, Şimdiye kadar benzeri çevrilmemiş müthiş film.

Bugün ALKAZAR Sinemasında başlıyor

Bu akşam SAKARYA Sineması

Unutulmaz yıldız MADY CHRISTIANS Yüz ve sesi ile sinema âleminde kurbanlar vermekten geri kalmıyacak yıldız FRANCIS FARMER

MEŞ'UM KADIN

PRENSES BIBESCO. Bu filmin senenin en iyi ve mükemmel filmi olduğunu beyan ediyor.

İlâveten: PARAMOUNT JURNAL Nyon konferansı ve (3 DAKIKA) sayanı

hayret öğretici bir film. Telefon: 41341

RADYO

Bu akşamki program

İSTANBUL:
12,30 plâkla Türk musikî - 12,50 hava-dis - 13,05 muhtelif plâk neşriyatı - 14,00 SON - 18,30 plâkla dans musikîsi - 19,00 radyofonk komedi. Aradaki Kel Horoz ve Unutum - 20,00 Necmi ve arkadaşları tara-fından Türk musikîsi ve halk şarkıları-20,30 Ömer Rıza tarafından arabca söy-lev - 20,45 Müzeyyen ve arkadaşları tara-fından Türk musikîsi ve halk şarkıları, (Saat ayarı) - 21,15 ORKESTRA - 22,15 Ajans ve Borsa piyasaları ve ertesi günün programı - 22,30 habero solo: Ferdi Von Staiser tarafından - 23,00 SON.

VIYANA:
18,05 karışık yayın - 18,45 ŞARKILAR - 19 karışık yayın - 21,45 MUSİKİLİ PİYES-22,25 hikâyeler - 22,45 MACAR ŞARKILARI - 23,15 haberler, hava - 23,25 DANS MUSİKİSİ - 23,50 konuşma, haberler - 24,05 DANS MUSİKİSİ.

BERLİN:
17,35 AÇIK HAVA KONSERİ - 18,35 rö-portaj, gramofon, günün akısları - 20,20 ODA MUSİKİSİ - 21,05 haberler, Münih'ten nakil - 22,05 MUSİKİ - 23,05 hava, haberler, spor - 23,35 DANS HAVALARI ve EG-LENCELİ MUSİKİ.

PESTE:
18,50 konferans - 19,20 CAZBAND TA-KIMI - 20 Japon hikâyeleri - 20,30 PİYANO KONSERİ - 21,05 konferans - 21,35 KİTARA KONSERİ - 22,40 haberler, ha-va - 23,05 DANS MUSİKİSİ, gramofon, ha-berler - 24,10 ÇİNGENE MUSİKİSİ - 1,10 haberler.

BÜKREŞ:
19,05 ORKESTRA KONSERİ - 20,30 kon-ferans, gramofon, konuşma - 21,35 MU-SİKİ, ŞAN KONSERİ - 22,35 hava, haberler, spor - 22,50 MUSİKİ - 23,50 haberler.

BELGRAD:
18,05 konferans, halk melodileri, gramofon - 19,25 KONSER - 20,30 ulusal yayın - 21,05 OPERA YAYINI.

LONDRA:
19,05 ORKESTRA KONSERİ, ŞAN VE PİYANO - 20,35 haberler, hava, spor - 21,05 PİYANO İLE EĞLENCE - 21,25 AÇIK HA-VA KONSERİ - 22,30 kıraat, Org konseri, kıraat - 23,30 DANS ORKESTRASI - 24,35 haberler, hava, gramofon.

PARİS (P.T.T.):
18,20 gramofon, konuşmalar, Macar şar-kıları - 19,20 PİYANO MUUSİKİSİ - 19,35 gramofon, konuşma - 20,25 KONSER - 20,35 piyes, haberler, gramofon, hava.

ROMA:
18,20 KARİŞİK KONSER - 18,55 karı-şık yayın - 22,05 SENFONİK KONSER - 23,20 karışık program - 23,50 DANS MU-SİKİSİ.

İzmitte imar faaliyeti

İzmit (Hususî) — İzmitin pek sönük ve harap bir semti olan sahil boyu, mi-mar Yansen plânına göre işteşerli bir mevki olmaktadır. Burada, Halkevi, geni-ş ağaçlıklı caddeler, köşkler ve bü-yük bir park yapılacak, sinema ve ti-yatro binaları yükselcektir. Ancak her şeyden evvel, burada bir rihtim yapı-lması lâzım gelmektedir. Bu vaziyeti dikkate alan Belediyemiz, Ankara, İst-anbul Vilâyeti ve Güzel San'atlar Aka-demisile temas ederek, bu işte ehliyeti olanların kendilerine tavsiye edilme-sini rica etmiştir.

Şimdi, İzmitin bu sönük ve metrük sahil, baştanbaşa doldurulmaktadır. Doldurulacak kısım bir kilometre ka-dardır. Bunlar, üç kısma ayrılmıştır. Bi-rinci kısım inşaatı yapılmaktadır. Bü-yük bir vesaitsizlik ve yokluk içinde ça-lışan İzmit Belediyesi, bu muazzam işte de muvaffak olacaktır.

İptidai vesaitle başlanılan iş, kendilerine ucuz bir nisbete mal olmaktadır. Taşlar, Herekeden getirilmektedir. Eski mezarlıklardan atarkalmış olan bü-yük taşlardan da istifade edilmektedir. Rihtim en kısa bir zaman zarfında ik-mal edilecektir. İnşaat bittikten sonra, burada bir plân çizilecek, ve bu plâna göre, İzmit, bol ışıklı mamur bir belde olacaktır.

Mevlid

Teğrinievvelin ikinci cumartesi günü ikindi namazını müteakib Nişantaşın-da Teşvikiye camisinde sabık Darül-fünün müderrislerinden Namık Kemal zade Ali Ekrem Bulayırın ruhuna ithaf edilmek üzere Bay Hafız Kemal tara-fından Mevlidi Nebevi okunacaktır. Dostlarının ve talebesinin teşrifleri.

SARK

Sinemasında (Eski Eklor) Bugünden itibaren büyük program FREDERIC MARCH ve KATERINE HEPBURN

KRALİÇE MERİ

Fransızca sözlü aşk dramı JAMES GAGNEY - MARGARİTE LINSAY - LİLİ DAMİTA ve Rİ-CARDO CORTEZ gibi en büyük artistlerin temsilleri

AMERİKA İHTİLÂLİ

Fransızca sözlü müthiş macera ve entrika filmi. En az ücretle En büyük temaşa

Çekoslovakyanın en büyük adamı Müteveffa Masaryk Çek- oslovakıyı nasıl kurdu?

Bütün ömrü memleketinin istiklâlini temin için mücadele ile geçen bu kıymetli devlet adamına, her işinde refikası kuvvet vermiştir

Uzun yıllar, kaybettığı istiklâlini, büyük Harbden sonra istirdad eden ve bugün Çekoslovakya Cumhuriyeti adile, orta Avrupa'da ehemmiyetli bir iyisi mevcudiyet olan eski Bohemya Krallığı tarihinde, büyük devlet ve siyaset adamlarından başka, memleketin manevî yükselişinde mühim hisseleri olan büyük vatansızların de isimleri okunmaktadır.

Constance'ta a-tese yakılıp külleri Rhin nehrine atılan müceddid Jean Hus; Bohemya, istiklâlini kaybettikten ve millet köleliğe düştükten sonraki devrede mücadeleye atılan Jean Amos Komensky; memleketi iki asırlık derin uykudan uyandıran Dobrovsky, Kollar ve yurdun babası adı verilen Palacky; keskin kaleminin yarattığı ikaz edici eserlerle, milleti kat'i bir intibaha götürmeğe muvaffak olan, kıymetli muharrir K. Halceck, bu büyük adamların en başta gelenleridir.

Fakat, Çekoslovakya tarihinin, en gereflî safhesini, Eylülün on dördüncü günü 87 yaşında vefat eden ve bütün Çekoslovak milletini gözyaşları içinde bırakan eski Cumhurreisi Thomas Masaryk'e hasredeceği şüphesizdir.

Hayata, muallimlikle atılan Masaryk'in, siyaset âleminde ilk girişi, 1890 senesinde, cenubi Bohemya intibah dairesinin birinden Reichsrat'a meb'us seçilmesi olmuştur. O tarihten itibaren, bütün hayatını, memleketinin istiklâli uğrunda mücadeleye hasreden Masaryk'in, bu sahada filen ve semereli bir tarzda çalışmaya başladığını, 1914 senesinde görürüz. Avrupa harbinin patlak vereceği zamanın yaklaşmakta olduğunu gören Masaryk, mensub olduğu milletin her türlü hadisini karşılamaya hazırlık vaziyet alması için çalışmış ve Büyük Harb ilân edilir edilmez, evvelâ memleket dahilinde, sonra, 1914 senesi nihayetinde, haricde faaliyete girişmiştir.

Masaryk'i, bu gaye peşinde, önce Felenkente, Fransız ve İngiliz dostlarıyla, sonra İtalyada, Yugoslav şahsiyetlerle müzakereler yaparken, daha sonra, 1915 senesi bîdayetinde, İsviçrede, Avusturya - Macaristan krallığı aleyhine açıkça mücadele ilân ederken görürüz.

Bugün, onun kendi arzu ve intihabı ile yerini işgal eden M. Benes, Çekoslovakya istiklâli uğrunda çarpışan Thomas Masaryk'e, siyaset harbinde silah ve yol arkadaşlığı yapmaya başlamıştır. 1915 te başlayan bu sistemli ve azimli mücadele, ilk semeresini, 18 teşrinievvel 1918 tarihinde vermiştir. Bu tarih, M. Masaryk'in, Doktor Benes ve Doktor Stefanik'le birlikte, Çekoslovakya istiklâlini ilân ettikleri gündür. Masaryk, o gün bu istiklâle kavuşan Çeklerin reisiğine seçilmiş, aynı yıl teşrinievvelin 28 inde vukua gelen ihtilâl neticesinde, millet meclisi tarafından, ittifaqla, Çekoslovakya Cumhurreisliğine intihab olmuştur.

Thomas Masaryk'in hayatı, yorulmak bilmez bir faaliyet içinde geçmiştir. Muhelif gazetelerde yaptığı neşriyattan başka, kitab halinde çıkan eserleri arasında, 1880 senesinde neşrettiği ilk eseri olan İpotizma adlı bir psikoloji etüdünü, Blaire Pascalle'in hayatı ve felsefesi hakkındaki kitabını, Hesabi İhtimali bahsine dair olan çeke eserini başta gelenler arasında sayabiliriz.

İlim ve kalem adamı sıfatı ile ilmin hem her sahasında çok kıymetli eserler yaratan Masaryk, siyaset sahasında hem kalemle, hem filiyatle çok yüksek kıymette âsar vücutte getirmiştir. Masaryk'in eserlerinin çokluğunu, fahri reis, reis ve aza sıfatı mensub olduğu beynelmilel siyasi, edebî, içtimai teşekküllerin ve en yüksek rütbede nisanlarını hâmil bulunduğu memleketlerin sayısile mukayese etmek doğru olur.

Müteveffa M. Masaryk ve refikasının bir arada alınmış resimleri

memleketine fikir ve ruh bağlılığı bakımından, kurtarıcılık ve öğreticilik bakımından ancak Atatürkle kıyas edilebileceğini söylemiş olması, müteveffanın, Çekoslovakya hududları içinde ve dışında kazandığı yüksek mevkii ve onun şahsî değerini apaçık göstermektedir.

Amerikalı meşhur profesör Henderson, müteveffa Cumhurreisi hakkında: «Bohemya, böyle adamlar yetiştiriyorsa, büyük bir memleket olması gerekir.» demiştir. Filhakika, Bohemyanın tarihi tekil edilecek olursa, onun sahitelerine isimlerini yazan büyük vatansızların vasıflarını, Masaryk'in şahsında toplamış görmek mümkündür. Hus'un hakikate karşı beslediği sarsılmaz aşk ve iman, Zirka'nın memleket mücadelesinde gösterdiği yüksek şecaat, Chelick'in doğruluk aşkı ve baba şefkati, Kamensky'nin millet davası lehindeki âteşin müdafası, Havlicek'in kalemindeki kudret, Masaryk'te tamamen toplanmıştır. Ve o, bu yüksek vasıflara layık, tarihin yüksek değerinde icraatından birini başardığı.

Masaryk'in hayatı gözden geçirilcek olursa, onun, en ufak bir tesadüfle istikametini değiştirmesine ramak kalan anlar yaşamış olduğu görülür. Masaryk'in, içtimai mevkii ortadan aşağı bir ailenin fakir muhitinde kalmaması, bu büyük devlet adamının siyasi hayatında çok mühim rolü olan bir kadınla evlenmesi tesadüfler eserleridir. Bizzat müteveffa, muvaffakiyetlerini büyük tesadüflere ve kadere medyun olduğunu söylerken: «Kadınım benimle beraber bulunmasaydı, bu işlerden hiç birisini başaramazdım.» derdi.

Masaryk'in muvaffakiyetlerinde, onu müşkül zamanlarında teseli etmesinin bilirdi, çok değerli yardımını onu başarmaya yolunda yürümeğe sevkeden Madam Masaryk'in hissesi büyüktür.

Masaryk'in, orta Avrupa vaziyetindeki yanlış ve zararlı noktaları, çok yüksek ikna kabiliyetiyle bütün dünyaya tanıtmaya üzerine kurulan Çekoslovakya Cumhuriyetinin ilk on dokuz senesi, uzun ve yorucu mesai ile geçmiştir. Fakat, Masaryk'in azmi ve iradesi, bütün müşkül birer birer yenmiş, Çekoslovak Cumhuriyetini müteazzıv bir mevcudiyet haline getirmeğe muvaffak olmuştur.

Masaryk'in siyasi hayatındaki hususiyetler arasında, kendilerile mücadele ettiği hükümdarların düştüğü hataya düşmemek endişesini en başta görürüz. Hususi hayatının büyük vasıflarından en barizi de, her felâketi sükûnet ve itidalle karşılamış olmasıdır. Zaruret, evlâd acısı, düşmanların kin ve garazı, hiç birşey onun metanetini sarsmamıştır.

Masaryk, vücudünde mücadele için zerre kadar kuvvet duyduğu müddette çalışmış, en yüksek devlet mevkisinin mes'uliyetlerini, icab ettiği şekilde taşıyacak kudretinin azaldığını görünce, yarattığı büyük eseri kendisine en fazla yardım eden, en iyi tanıdığı ve en fazla güvendiği adama, Benes'e bırakmıştır. Onun, büyük devlet adamı sıfatı yaptığı, en son âkilâne devlet işi bu intihabı olmuştur.

Kendisi devletin başında değilken, memleketin nasıl idare edildiğini bir müddet gözlerle görmek istediğini o sıralarda söylemiştir. İşlerin yolunda gittiğini, halefinin, kendi siyasi mektebinde aldığı terbiyeye inzımm eden gençlik ateşi ve heyecanı, müdebbir ve âkil bir devlet adamı gibi sevk ve idareye devam et-

Geçid resmine gidecek izciler

Maarif Vekâleti büyük bir program hazırladı

29 teşrinievvel Cumhuriyet bayramında Ankarada yapılacak büyük geçid resmine iştirak edecek veya buldukları şehirlerdeki geçid resmine girecek olan izciler için Maarif Vekâleti bir program hazırlamıştır.

Programın esaslarını yazıyoruz: **Hazırlık talimatları ve hedefleri** 29 birinciteşrinde Ankaraya gelecek veya bulunduğu şehirde geçid törenine iştirak edecek izciler 1 birinciteşrinde itibaren hergün son dersten sonra bir saat müddetle geçid törenine hazırlık olmak üzere çalışacaklardır. Bunun hedefi; kusursuz bir esas vaziyeti, dönüşler, saygı şekilleri ve takım cephesile geçid resmi yürüyüşü, izcilerin her türlü hareketlerinde tam manasile göze çarpan bir çeviklik ve canlılık olacaktır.

Izcilerin yetiştirilmeleri ve süel bölümlere göre teşkilatlanmaları, birinci derecede askerliğe hazırlık dersleri muallimleri ve onlara yardımcı olarak mekteb beden terbiyesi muallimleri tarafından temin edilecektir.

Teşkilât

İzci teşkilâtı ordu teşkilâtında olduğu gibi manga ve takımlara ayrılacaktır. Takımlara beden terbiyesi muallimleri yanında edecektir. Ankarada toplanacak teknil izciler törenden önce bu takım esasları dairesinde yetiştirilecektir.

Kıyafet

Ankaraya gelecek izcilerin kıyafetleri programda ayrıca gösterilmiştir. Giyiniş yeknasaklığını bozacak vaziyet almış tek veya grup halinde izciler törene iştirak ettirilmeyecektir. İzci takım komutanları modeline göre 40 lirayı geçmemek üzere elbise yaptırılacaktır.

Sihhiye

Ankaraya gelecek izcilere tifo aşısı yapılacaktır. Her mektebin izci takımı bir sihiye çantası getirecek, yalnız İstanbul izcilerinin başında iki doktor bulunacaktır. İzci yola çıkmadan önce doktorları tarafından muayene edilecektir.

Tavir ve hareket

Izciler sokakta, trende, vapurda, te-mizliğe fevkalâde dikkat ve itina edecektir. Hiçbir yerde bağırarak konuşmayacaklar ve başkalarını rahatsız bozacak hareketlerde bulunmayacaklardır. İz-cilerimiz Türk mektebliğini hakkile temsil edecek bir vaziyette olacaklar, her yerde ve her zaman tavir ve hareketleri her senekinden daha güzel ve mutataz olacaklar. Ankarada toplanacak izciler için bir haysiyet divanı teşkil olunacaktır.

Ankaraya gelişi

İzci kafileleri 24 birinciteşrinde Ankarada bulunacaklardır. Devlet Demiryolları bütün izcilerin bugünde Ankarada bulunmalarını temin edecektir. Vilâyetlerden getirilecek izcilerin Ankaraya hiç gelmemiş olan talebe arasından seçilmesine dikkat edilecektir.

Kız izciler yalnız Ankaradan iştirak edecek, vilâyetlerden getirilmeyecektir. Hususi liseler programa uymak şartile kendileri paralarıyla Ankaraya izci getirebileceklerdir.

Izciler nerelerden gelecek?

Bu yıl Adana, Balıkesir, Edirne, İstanbul, Sivas, muallim mektepleri, Adana, Balıkesir, Edirne, Eskişehir, Sivas, Afyon, Antalya, Bursa, Denizli, Diyarbakir, Galatasaray, Haydarpaşa, İstanbul erkek, Kabaatas, Pertevniyal, Vefa, Gaziantep, İzmir erkek, Kastamonu, Kayseri, Konya, Kütahya, Malatya, Samsun, Yozgad ve Trabzon liseleri, Edirne, İzmir, Konya sanat mektepleri ve İzmir Ticaret lisesi Ankaradaki geçid törenine izci göndereceklerdir.

Her mektebden 46 izci, bir takım komutanı ve mekteb direktörü veya yardımcıları olacaktır.

Ankaradan kız ve erkek liseleri, İsmetpaşa Kız Enstitüsü, Gazi ve Ticaret liseleri, Türk Maarif Cemiyeti lisesi en az 95 izci ile geçid törenine girecektir. Bu suretle bu yıl Ankaradaki geçid törenine girecek izcilerin sayısı 2200 ü geçmektedir.

İzci görmek, onu, ömrünün son demerinde mes'ud ve eserinin istikbalinden emin yaşatmıştır.

Masaryk, Cumhurreisliğinden, Benes lehine feragat ettiği tarihten sonra, Lany'de, hükümet tarafından kaydi hayat şartile emrine tahsis edilen şatoda ikametle devam etmiştir. Doksanına yaklaştığı halde elân çalışan bu demir iradeli ihtiyarın, hayatına en fazla değer verdiği, 100,000 cildi mütevacı eserle dolu kütüphanesinde, son günlerine kadar mesaiye devam ettiğini bilenele söylemektedir.

DİL BAYRAMINI KUTLULARKEN Eski devir yazı dilimizin muhtasar bir kritiği

Dil bayramımızın beşincisi diğerlerinden daha fazla inkılâbî Türkiyeyi sevin-dirmektir. Dil bayramına başlangıç olan 26 Eylül 1932, aynı zamanda Türk kültür tarihinde en önemli bir dönüm noktasıdır. İşte bu noktadan uzaklaşıkça kıymetli tablolar gibi değerini daha fazla anlamakta, güzelliğini daha çok fark etmekteyiz. Büyük Fransız psikoloğu T. Ribot'un «Yaratıcı Muhayyele» sinde dediği gibi dâhilerin yeni bir şey yaratmaları: 1) Hazırlık, 2) Hamle, 3) Tashih, ikmal ve olgunluk olmak üzere üç safha arzeder.

Türkün siyaset tarihi gibi kültür tarihinin de ikbal güneşi olan Büyük Dâhi Atatürkün yarattığı dil inkılâbında da bu üç safhayı müşahede ediyoruz.

1928 alfabe inkılâbı dil inkılâbı için bir hazırlıktır. 1932 Birinci Dil Kurultayı inkılâbın büyük hamlesi oldu. Güneş-Dil teorisi de bu hamledeki ani sezinin olgunlaşmış bir ifadesidir.

Bugün beşinci senesini idrak ettiğimiz bu hamlenin heyecanını tekrar yaşarken eski devir yazı dilimizin kifayetsizliği ve yanlış telâkikleri üzerinde kısaca göz gezdirelim:

Eski devir münevverleri medrese tedrisatının vermiş olduğu dil zihniyetle türkçeleşmelerin bazılarını arabca, bazılarını da acece zannetmişlerdi. Bu hususta ellerindeki miyar şü idi. Arab ve Fars dilinin tasdikına giren ve Arab cemî kaidelerini alabilen sözler Arab kaidesiyle yapılan terkipler hep yabancı dil unsurlarıdır. Eski devir Osmanlı münevverlerinin yanlış telâkiklerinden uzak kalarak ve Güneş-Dil teorisi zihniyetle düşüncecek olursak türkçeyi bu bakımdan şu 4 katagoriye ayırırız:

1 — Arab şekliyle Arablâstırılmış ve uzun asırlar Arab diline girmiş olan türkçe sözler.

2 — Arab şekliyle Arablâstırılmış, fakat henüz fasih arabcaya girmemiş olan türkçe kelimeler. Berantı (burun otu) enfiye ve saire gibi sözler.

3 — Arab şekliyle henüz Arablâstırılmamış, yani eski devir zevkine göre Arab şekliyle ahenksiz sayılan, fakat gene kullanılan sözler: Taş, toprak, ev, ağaç ve saire gibi.

4 — Arab şekliyle uymadığı için yazı dilinden çıkarılan sözler kamu, Tann, kaçan ve saire gibi.

Osmanlı devri yazı dilinde hususile edebiyatında büyük bir itina ile birinci katagori sözler hep arabca niyetine kullanılmıştır.

Medresede ve farsçaya hayran olan o devrin Türk edipleri bu dillere karşı büyük bir sempati gösteriyorlar ve Arab

şekliyatına uymayan türkçe kelimeleri birer birer edebi ve ilmi dilden ve hatta bütün yazı dilinden çıkarmağa çalışıyorlardı. Bu sebebden 14 üncü ve 15 inci asır edebî yazılarında kullanılan birçok 4 üncü katagori sözler 16 ve 17 nci asırlarda artık görülmez olmuşlardı.

Edebiyat tarihlerimizin tetkiki gösterir ki, Türk müellifleri yazı dilinde Arab istikakına henüz girememiş olan sözleri kullanmamakta büyük bir gayretleşmiş gösteriyorlardı.

Eski devir yazı dilimize girmiş olan yabancı dil unsurlarından bazılarının muayyen bir kaide ile kıyası olarak, bazıları da hiçbir kaideye tabi olunmaksızın alınmıştır.

Şimdi burada ortaya bir hâdiseye çıkıyor. Acaba Arab gramerinin tasnifi içerisinde sıkıştırılan ve hepsinin arabca olduğu ileri sürülen bu dil unsurlarından niçin bir kısmı türkçeye girebiliyor da bir kısmı giremiyor? Burada bir tesadüfün vukuuna ihtimal verilebilir mi?

Mucizeler, tesadüfler ve manevî kuvvetlerin iflâs etmiş olduğu bugünkü müsbet ilimde bu hâdisenin hakiki illetini aramak lâzımdır.

Bize kalırsa, bu hâdisenin illeti gene Güneş-Dil teorisinin yardımıyla bulunabilir. Güneş-Dil teorisinin bulunduğu hakikatlere dayanarak düşüncecek olursak şu hükümlere vâsil oluruz. Evvelâ Arab gramerinin tasnifine dahil olan dil unsurlarından bir kısmı çok eski asırlarda Arab şekliyatına girmiş türkçe sözler, diğeri nisbeten daha yakın bir mazide Arab şekliyatına giren türkçe dil elemanlarıdır. İşte birinciler türkçeye daha fazla uzaklaşmış olduğundan türkçeye munis gelemez, ikinciler ise daha kolaylıkla girmiş bulunuyorlar.

Hulâsa eski devir yazı dilimiz, memleketin kültür hayatını felce uğratacak bir kifayetsizlik içinde çırpıyordu. Birkaç yıl önce memleketimizi ziyaret eden Herriot, şark «L'Orient» adlı eserinde Büyük Önderimiz Atatürkten hayranlıkla bahsettikten ve Türk inkılâplarını övdükten sonra dil inkılâbına geçtiği vakit işaret ettiği gibi, öyle bir yazı dilimiz vardı ki, okunur, fakat söylenmez. Buna karşılık öyle bir konuşma dilimiz vardı ki, yalnız söylenir, fakat okunmaz ve yazılmaz.

Bu noktaları gözden geçirdikten ve eski devir dilimizin bir an evvel yola getirilmesini ne büyük bir zaruret olduğunu anladıktan sonra bugün bayramını yaptığımız Türk Dil inkılâbına imrenmemek ve onun büyük yapıcı ve koruyucusu Atatürke minnettar olmamak kabil değildir.

AHMED FAİK TÜRKMEN

Dil bayramı bütün memlekette kutlandı

(Başta 1 nci sahifede)

Şişli Halkevinde Hataylı Ahmed Faik Türkmen tarafından (Dilimizin beşinci bayramı) mevzu bir konferans verilmiş, muallim Kenan Sarier tarafından manzumeler okunmuştur. Şehremini Halkevinde İstiklâl marşile merasime başlanmış, Türk dilinin hususiyetleri ve dil çalışmaları gen bir hatib tarafından anlatılmış, öz türkçe şürlor okunmuş, birinci ve ikinci Dil Kurultayına aid fotoğraflar projeksiyonla gösterilmiştir.

Beşiktaş Halkevinde Türk dilinin esikiliği, büyüklüğü ve dünya dilleri ve medeniyetleri üzerindeki mühim tesirleri hakkında nutuklar verilmiş, şürlor okunmuştur.

Üsküdar Halkevindeki merasime de Halkevi bandosunun çaldığı İstiklâl marşile başlanmış, dil mevzu üzerinde kıymetli bir konferans verildikten sonra müsamereye başlanmış ve milli bir piyes temsil edilmiştir.

İbrahim Necmi Dilmenin konferansı

Türk Dil Kurumu Genel Sekreteri İbrahim Necmi Dilmen tarafından radyoda bir konferans verilmiştir.

Kıymetli hatib konferansına şu sözlerle başlamıştır:

«Türkler için Dil bayramı, büyük bir milli bayramdır. Bir takım dünya bilginleri irkla dil arasında münasebet aramak veya aramak hususunda nederlerse desinler, Türklerce dil, milliyetin silinmez bir damgasıdır. Türkler, beşer hayatının hangi çağında olursa olsun, nerelere gitmişler ve nerelerde yerleşmiş lere kültürlerini ve kültürel dillerini de birlikte götürmüşler ve oralara yaymışlardır.»

Prehistuvar ve histuvar çağlarında a-na yurdun ayrılarak başka diyarlara göçmüş olan Türklerin bugün başka başka adlar almış dillerinde bile Türk dilinin izleri canlı olarak yaşamaktadır. Bu izleri yeni Türk dil teorisinin ışıkları al-

ında bugün açık olarak görürüz.»

Hatib bundan sonra Birinci Dil Kurultayından bahsederek ehemmiyetini tebarüz ettirmiş, beş senelik çalışmalarını anlatmıştır. İbrahim Dilmen Güneş-Dil teorisini de anlatarak bu teorinin ikinci Tarih Kurultayına da arz edilmişliği söyleyerek sözlerine şöyle devam etmiştir: «Güneş-Dil teorisi kısa bir görüşün zannedileceği gibi, yalnız dilimizin muhtac olduğu bir takım kelimelerin Türk aslından geldiğini göstermek gayesile ortaya konmuş değildir. Teorinin asıl hedefi, türkçenin kültür dillerinin ana kaynağı olduğunu meydana çıkarmaktadır.»

Hatib sözlerini şu cümlelerle bitirmiştir: «Bugüne kadar dünyada kültürel dil sahibi olan milletler alimleri, kendi dillerinin orijinini bulamamışlardır. Çünkü başvurdıkları ve ilmi sandıkları yollar yanlışlar.»

Güneş-Dil teorisi, bir defa Türk alimlerinde ve sonra da dünya filologları arasında anlaşılacaktır, kavranacaktır. Bu ilmi bir zarurettir.

Bundan sonra, Ankarada kurulmuş olan filoloji okulu prensiplerini bilimiyeler tam filolog olmak iddiasında bulunamayacaklardır. Bu hakikati Türk milleti ve bütün cihan âlemine söylemekle mutluymun.

Bütün bu çalışmalarını ve bunlardan elde edilen yüksek neticeleri, hep Türk milli dehasını kendi yüksek varlığında tophyan Ulu Önder Atatürkün değer biçilmez irşadlarına borçluyuz.

Bu tür bayram gününde kendisine Türk dilçiliğinin sonsuz sevgi ve saygılarıyla şükranlarını sunar, Dil bayramını candan, gönülden kutluyorum.»

Memlekette

Yurdun her tarafından gelen telgraflar, Dil bayramının bütün Halkevlerinde tezahüratla kutlandığını göstermektedir. Bayram münasebetile, Halkevlerinde konferanslar verilmiş, müsamere ter-tib edilmiş, şürlor okunmuştur.

Ölen Çinlilerin sayısı

Tokyo'dan, yahud başka bir Japon şehriden değil de Cenubi Amerikan adı her dile kolay kolay yatmayan bir kasabasından veya Afrikanın haritada isimleri unutulmuş köşelerinden gelen telgrafnamelere bakılırsa Japonyanın Çine akılınma dersi vermeğe başladığı gündenbergi bombalanarak, süngülenerek, tanklara çiğnetilerek öldürülen Çinlilerin sayısı yüz binleri aşmıştır. Gerçi birkaç yüz binlik rakamlar dört beş yüz milyonluk bir yekün içinde devde kulak gibi görünür ama o kulâğın yok edilmesinde gene mühim bir hâdiseye teşkil eder. Halbuki Çinliler kanlarını, görünüşe göre, leğen leğen değil, katre katre akıtmağa azmetmişler. Onlarda ölmekten ziyade yaşamak düşüncesine galib.

Fakat gazetelerde geçen ölü listelerinin baştanbaşa uydurma olmayacağı da tabii. O halde mubalâğa ile hakikati nasıl ayırd etmeli? Ben bu amelîyeyi şu fikrânı hükmüne göre yapılabileceğini umuyorum: Vaktile mubalâğayı yalan dercesine çıkaran bir vezir varmış. Elinden iyi iş gelir, tuttuğunu koparıp, çalışma yolunu bilir bir adammış. Fakat habbeyi kubbeye yapmak illeti yüzünden her gittiği yerde halka maskara olurmuş, haysiyetini kaybedermiş. Devrin sadrazıma bu adamın hizmetinden istifade edebilmek için diline gem vurmaya tasarlamış, kendisini yeni bir vilâyete yollarken yanına bir düzeltme memuru katmış.

Memurun vazifesi kalabalık meclislerde valinin savuracağı palavraları makul bir şekle sokmak, daha doğrusu herifi uluorta konuşmaktan alıkoymak.

Vali, her yerden dili belâsi olarak istifaya mecbur kalmak yüzünden bu tedbire nza gösteriyor, murakıbe birlikte memur olduğu yere gidiyor. Lâkin daha şehre girmeden kendisini karşılamaya gelenlerle bir bahçede ve çadır içinde konuşurken - münasebet düşürerek veya düşürmürek - sözü avcılığa intikal ettiriyor:

— Bir gün, diyor, avda yüz elli tavşan karşıma çıktı.

Murakib öksürünce aklını başına devşirerek güya düzeltiyor:

— Hayır, yüz elli değil, yüz tavşandı.

Murakib bir daha öksürüyor, o da tavşanların sayısını elliye, üçüncü öksürükte yirmiyi indiriyor. Fakat dördüncü öksürüğü duyunca kendini tutamıyor, henüz yüzleştikleri vilâyeti eşrafının, âyanının önünde yüzünü murakıba çeviriyor: — Behey adam, diyor, bana çalınm dibinden hiçbir tavşan çıkmadı dedirtmek istiyorsun. İyi amma duyduğum pıtırı neydi?

Japonyadan istismara tahammül, emperyalizme hürmet dersi almakta bulunan Çinlilerin bu ders sırasında on binlerce adam kaybettikleri şüphe yok ki yalan. Fakat fıkrada olduğu gibi bu yalanın doğru olan tarafı da var ki nekadar zayıf olursa olsun beşeriyetin hakları namına gene acıklı!.. M. TURHAN TAN

Askerlik talimi yaptırıyor-muş!

Vahid isminde bir adam, evvelki gece adamaklı sarhoş olduktan sonra cebine de bir şise rakı koymuş ve gece saat ikide Beyazıdda Elektrik şirketi binası önüne gelmiştir.

O sırada caddeden geçmekte olan iki kişi ile hemen ahbab olan Vahid, bunlara:

«Ben askerlikte süvari çavuşuyumdum. Gelin size süvari talimi yaptır-yım» demiş ve bu iki kişiyi alarak Beyazıd meydanına gitmiştir. Orada bunlara «yat, kalk, koş, dur!» gibi emirler vererek talim yaptırmağa başlamıştır.

Devriye gezen polisler bu garib hali görünce her üç şahsı da yakalamışlar ve dün cürmü meşhud mahkemesine teslim etmişlerdir.

Mahkemede davaya bakılırken bu gü-lünce hal yüzünden hem suçlu, hem polis, hem de dinleyiciler gülmüşlerdir.

Hâkim Reşid Vahidi bir lira para cesasına mahkûm etmiştir.

Gene o hikâye

Dün, İstanbul Ticareti Bayriye müdürliğüne ve diğer resmi makamata gelen malûmata göre, İnebolunun Abana mevkiinde sahilten üç mil açıktaki gemi direkli küçük tipte bir denizaltı gemisi görülmüştür.

Derhal muhafaza makamları harekete geçtikleri gibi alâkadar makamata da haber verilmiştir.

Saat 6 dan sonra
Gazetemizde
Her iş için
24298 e telefon ediniz

İstanbul muhtelimi 7-0 Atina muhtelitini yendi

İstanbul Atina şehirleri temsili güreş müsabakaları dün Taksim stadyo-
munda, evvelki güne nispetle daha büyük
bir kalabalık önüne yapıldı. Seyirciler ar-
rasında Adliye Vekili Şükrü Saracoğlu
da bulunuyordu. İstanbul Güreş Ajansı
Hikmetle Yunan güreş kafilesi reisi M.
Vekusis'in mütekabilen söyledikleri kısa
birer nutuktan sonra takım kaptanımız
Saim misafirlere hatıra olarak bir kupa
verdi ve müsabakalara başladı.

Emin - Biris

Günün ilk güreşini 56 kilodan Biris
ile Emin yaptılar. Bu müsabaka Biris ile
İzmirde kendisine karşı hükmen mağlûb
sayılan Kenan arasında yapılsaydı her-
halde büyük bir alâka ile takip edilecek-
ti, diyenler yanıldılar. Çünkü Emin fevkalâde
bir güreş yaptı. Üçüncü dakikada
Biris, kafa kol kapayım derken alta
düştü; fakat çabuk ayağa kalktı. Beşinci
ve altıncı dakikalarda aynı oyunu Emin
tatbik etti. Hem de muvaffakiyetle. Fa-
kat her iki düşüş minder dışına olduğu
için bunlar sayılmadı. Eminin yedinci da-
kikada aynı oyunu tatbika teşebbüsü bo-
şuna gittiğinden alta düşüdü. Fakat o da
çabuk ayağa kalktı. Beraberlikle biten
ilk on dakikadan sonra evvelâ Emin, ra-
kibinin bir salto oyununa maruz kaldı.
Emin üste geçince kendinden ümit edil-
meyecek bir şekilde çalışarak üç muvaf-
fakiyetli salto ve iki de manivela oyunu
tatbik ederek stadyomu dolduranların
takdir alkışlarını topladı. Son dört da-
kikada Emin, bu sefer minder ortasında
mükemmel bir kafa kol yaparak Biris'i
sıkıntılı bir köprüye düşürdü ve lehindeki
puvan yaziyetini büsbütün artırdı. Neti-
cede Emin müteffikan ve haklı olarak
galib ilan edildi.

Yaşar - Filipis

61 kilonun güreşini Yaşarla Filipis
yaptılar. İzmirde Balkan güreşi için aynı
pehlivanlar çarpışmış ve Yaşar tuşla gal-
ib gelmişti. Çünkü karşılaşma bu yü-
zden bir intikam maçı mahiyetindeydi.
Güreşin ilk anlarından itibaren Yaşar
işini çabuk bitirmek istemişçesine sıkı
hücumlara girişti. Filipis mütemadiyen
kaçışlar yaparak alta düşmemeye, Ya-
şarın salto oyununu tatbik etmesine mâni
olmaya çalışıyordu. Bir aralık Filipis
bir kere alta düşüdü; fakat Yaşar bundan
istifade edemedi. Yunanlı güreşçi ayağa
kalktı. İlk on dakikayı lehine bitiren Ya-
şar kur'a atılmasını istedi ve evvelâ alta
düşüdü. Filipis üstte bir şey yapamadı, al-
ta geçince müteaddid salto serilerine ta-
hammül edemedi ve 14 dakika 40 sani-
yede tuşla mağlûb oldu.

İzzet - Polihroyos

66 kilonun güreşini İzzetle Polihron-
yos yaptılar. İlk on dakika tasavvur edil-
mez bir cansızlık içinde geçerken İzzet
rakibini kurtulmaz bir köprüye düşürdü.
Kurnaz Yunanlı güreşçi orta hakemi
Ahmed Fetgerinin göremeyeceği bir se-
kilde İzzetin ağzını burnunu avuçla ka-
pıyarak nefes almasına mâni oldu ve
vartayı atlattı. Birinci devreyi lehine bi-
tiren İzzet güreşin ayakta devamını iste-
di. On birinci dakikada ralantı bir şe-
kilde kafa kapan İzzet rakibini beklen-
medik bir anda tuşla mağlûb ederek çok
alkışlandı.

Saim - Marko

72 kiloda Saimle Marko güreştiler.

Türk - Yunan güreşçileri bir arada

Bu sıklıkta yeni yeni güreşen Saim dün
oldukça çetin bir rakib karşısında mu-
vaffakiyetli bir güreş yaptı. Üçüncü da-
kikada Marko alta düşüdü ve ustahkla
tatbik edilen oyunlar karşısında müşkül
anlar geçirdi. Fakat ayağa kalkmağa
muvaffak oldu ve çok şiddetli bir şekilde
güreşe devam etti. Soğukkanlılığını mu-
hafaza eden Saim yedinci dakikada
Markoyu tekrar altına aldı ve elli sani-
yelik bir çalışmadan sonra hasmının sırtı-
na yere getirmeğe muvaffak oldu.

Hüseyin - Kampafllis

79 kilonun güreşini Ankaralı Hüse-
yinle Kampafllis yaptılar. Hüseyine nis-
petle daha vücudlu ve daha uzunboylu
olan Yunanlı oldukça sert el enselerle
hasmını emek teşebbüsünde bulundu.
Fakat şimdiye kadar bir çok sertlikler
gören Hüseyin bunlara aldırmadı ve be-
sinci dakikada Kampafllis'i altına aldı.
İlk on dakika Hüseyinin lehine netice-
lendi ve arzusu üzerine güreş bırakıldığı
şekilde, Kampafllis alta olmak üzere,
devam etti. Bu müddet zarfında Hüse-
yin hasmını iki defa tuş vaziyetine getir-
di, fakat orta hakemliğini yapan Sadul-
lah bunların minder dışında olduğunu
beyan ederek kabul etmedi. Neticede
Ankaralı Hüseyin ittifakla ve sayı hesa-
bı ile galib geldi.

Mersinli Ahmed - Lefakis

Yan ağır sikletin güreşini Mersinli
Ahmedle Lefakis yaptılar. Güreşe baş-
lanırlaşmaz Lefakis enfes bir kafa
kol kaparak Ahmed'i çok müşkül bir va-
ziyete düşürdü, fakat Mersinli bundan
çabuk kurtulduktan başka Yunanlı pehlivanı
altına almakta gecikmedi. Mersinli
üstte güreştiği müddetçe müteaddid ters
salto tatbiki teşebbüslerine girişti. Fakat
Lefakis yerinde mukabelelerle bunları
tehlikesizce atlattı. Sekizinci dakikada

Yaşar, çünkü güreşte hasmını işte böyle yendi

orta hakemliğini yapan Ahmed Fetgeri
güreşçileri ayağa kaldırdı. İlk dakika-
yı lehine bitiren Ahmed güreşin ayakta
devamını istedi. Bu müddet zarfında
Mersinli Ahmed hasmını tekrar altına al-
dı ve güreşi o şekilde bitirdi. Neticede
Ahmed müteffikan sayı hesabı ile galib
ilan edildi.

Çoban Mehmed - Çardış

Ağır sikletin güreşini Çoban Mehmed-
le Çardış yaptılar. İki dakika yirmi sani-
ye süren ve Çobanın tuşla galib gelmesi-
le biten bu güreş çok komik sahnelerle do-
luydu. Halk, hakem heyetile, Çoban
Mehmed ve Çardış de dahil olmak üzere
herkes gülmekten kırıldı. Dal gibi u-
zun ve ince yapılı Çardışın, dişlerini sı-
karak fakat kırır bir şekilde omuz oy-
natarak yaptığı cidden sudan hücumlara
karşı Çobanın, bu adam ne yapıyor der-
gibi teessüs ve merakla hasmını seyredici
cidden görülecek ve gülünecek man-
zaralardandı.

Atinalı güreşçilerle yapılan büyük
müsabakadan sonra Çoban Mehmedle
Mersinli Ahmed gösteriş mahiyetinde bir
serbest güreş yaptılar. Bu gösteriş alâka
ile tatbik edildi.

Böylece çünkü müsabakaların yedisini
de, dördü tuşla olmak üzere, İstanbul
takımı kazandı.

Heybelide yapılan yüzme yarışları

Boyoğlu Halkevi spor kolu tarafın-
dan Heybeli plâji havuzunda Adalar
yüzücüleri arasında tertib edilen yüzme
yarışları, dün kalabalık bir seyirci önün-
de yapılmıştır. Yarışları yüzme antrenö-
rü ile Beykozdan Fahri ve Hayri idare
etmişlerdir. Neticeler şunlardır:

Küçüklere mahsus 50 metroluk yarış-
ta birinci Azmi, ikinci Emin, 100 metro-

lukta birinci Mehmed, ikinci Nikita, 100
metro kurbalamada birinci Efdal, ikin-
ci Taci, 100 metro sırtüstte birinci Bü-
lend, ikinci Tomadır. 100 metro sırt-
üstte küçüklere Nihadla Haki, 200
metro büyüklere Bülemlerle Mehmed,
100 metro bayanlarda da İzolde rakib-
siz kazanmışlardır.

200 metro kurbalamada birinciliği
Efdal, ikinciliği Toma, 400 metro ser-
bestte birinciliği Bülemlerle, ikinciliği Salâ-
haddin almışlardır. 25 metro dalmada
Masun birinci olmuştur. Bayrak yarışına
Büyükkada ve Heybeli takımları girmiş,
Heybeli takımı birinciliği kazanmıştır.

Umumi netice olarak Adalar arasın-
da yapılan müsabakada Heybeli 177
puvanla birinci, Büyükkada 42 puvanla
ikinci, Burgaz 6 puvanla üçüncü olmuş-
tur. Kınalı puvan alamamıştır.

Barut Gücü sahasında yapılan maçlar

Bakırköy Barut Gücü sahasında dün
kalabalık bir seyirci önünde Demirsport
Barut Gücü genç, B ve A takımları a-
rasında müsabakalar yapılmıştır.

Barut Gücü genç takımı 8 - 0 galib
gelmiş, B takımları sıfır sıfıra berabere
kalmışlar, Barut Gücü A takımı da 2 - 0
galib gelmiştir.

Bursada yapılan müsabakalar

Bursa 26 (Telefonla) — Eskişehir-
den gelen bisikletçilerle Bursa bisikletçi-
leri arasında bugün stadyomda 75 tur
üzerinde bir müsabaka yapıldı. Bursa-
dan Bekir birinci, Eskişehirden Halil i-
kinci, Bursadan Hikmet üçüncü oldu-
lar.

Atletizm teşvik müsabakalarının ikinci-
si de bugün yapıldı.

100 METRO — Birinci Nazmi
11,6/10

200 METRO — Birinci Ziya
24,9/10

400 METRO — Birinci Hakkı
1,1,4/10

800 METRO — Birinci İbrahim
2,11

150 METRO — Birinci Salâhaddin
4,40

110 MANİALI — Birinci Kadri
19

4X100 Birinci Acar takımı 49 saniye

UZUN ATLAMA — Birinci Şem-
seddin 5,77

YÜKSEK ATLAMA — Birinci
Ramazan 1,56,5

BALKAN BAYRAK — Birinci
Acar takımı 3,57 1/6

ÜÇ ADIM — İbrahim 2,68

Birincilere Halkevi madalya verecek-
tir.

Fenerbahçe müessisler heyeti toplandı

Fenerbahçe spor kulübü müessisleri
heyetinden:

Fenerbahçe spor kulübünün bu eylü-
lün 26 ncı pazar günü sabah saat 10 da
kulüb merkezinde fevkalâde olarak toplanan
müessisler heyeti, kulüb idaresini
ve hesaplarını mevzuu müzakere
ederek bu idarenin ve hesapların tama-
men usule muvafık ve muntazam oldu-
ğunu memnuniyetle görüp idare heyeti-
ne teşekkürle müzaheretini teyide kar-
rar vermiştir.

İstanbul Tramvay Şirketinden:

Üniversite ve Yüksek Mekteb Talebelerine İLÂN

Tenzilâtı tarifeden istifade etmek hakkını bahşeden ve evvelce veril-
miş olan 1936/1937 mekteb senesine mahsus yeşil kartlar 1937/1938 senesi
için değiştirileceğinden, Üniversite ve Yüksek mekteb talebeleri 15 ilkteşrin
1937 tarihinden evvel yeni kartlarını almak üzere Tramvay Şirketinin Ga-
latada, Tünel arkasında, Söğüd sokağında Hareket Kalemine vesikalariyle
birlikte gelmeleri ilân olunur.

DİREKTÖRLÜK

NEOKALMİNA
GRİP, NEZLE, BAŞ VE DİŞ, KIRIKLIK
BÜTÜN AĞRILARI DİNDİRİR.

İzmir İli Daimî Encümeninden:

On beş gün müddetle kapalı eksiltmiye konulan iş: Urla İlçesinde ilk
okul yapısı.

Bu işin açık tutarı: 24163 lira 52 kuruş.

Bu işe aid evrak aşağıda yazılıdır.

- A — Eksiltme şartnamesi
- B — Mukavele projesi
- E — Bayındırlık işleri genel şartnamesi
- D — Fennî şartname
- C — Keşifname ve proje.

İstekliler: Bu şartname ve evrakı İzmir, Ankara, İstanbul Nafia Müdür-
lüklerinde görüp inceliyebilirler.

Eksiltmenin yapılacağı yer, tarih gün ve saati: 30 eylül 1937 perşembe gün-
nü saat 11 de İzmir İli Daimî Encümeninde.

Eksiltmiye girebilmek için gereken belgeler: Nafia Vekâletinden alın-
mış müteahhidlik vesikası 1937 yılına aid Ticaret Odası vesikası. (6266)

Muvakkat teminat: 1813 lira.

NERVİN

Sinir ağrıları, asabî öksü-
rükler, asabî zayıflık, uyku-
suzluk, baş ve yarım baş ağ-
rısı, baş dönmesi, baygınlık,
çarpıntı, ve sinirden ileri gelen
bütün rahatsızlıkları giderir.

Van Nafia Müdürlüğünden:

1 — Başkale kazası Hükümet Konağının bodrum katına aid 15000 lira
keşif bedeli üzerinden münakasaya konulmuştur.

2 — Bu işe aid şartnameler ve evrak şunlardır:

- A — Eksiltme şartnamesi,
- B — Mukavele projesi,
- C — Bayındırlık genel şartnamesi,
- D — İnşaatı aid fennî ve hususî şartname, metraj keşif hulâsası, silsileli
fiat cetvelleri.

İstiyenler bu şartnameleri ve evrakı ücretsiz Van Nafia Müdürlüğünde
görebilirler.

3 — Eksiltme 13/9/1937 tarihinden itibaren on beş gün müddetle 27/9/
1937 pazartesi günü saat 16 da Van Nafia Müdürlüğü Odasında yapılacaktır.

4 — Münakasa kapalı zarf usulile olacaktır.

5 — Eksiltmiye girebilmek için isteklilerin 1125 lira muvakkat teminat
vermesi, bundan başka on beş bin liralık inşaat yaptıklarına dair Nafia Ve-
kâletinden alınmış fennî ehliyet vesikaları ibrazı şarttır. Teklif mektupları
yukarıda üçüncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Mal San-
dığna yatırılan 1125 liralık muvakkat teminat makbuzunu Van Nafia Müdürlüğü
makamında Eksiltme Komisyonu Riyasetine vereceklerdir. Posta ile gönderi-
yecek mektupların nihayet üçüncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması
ve dış zarfının mühür mumile iyice kapatılmış olması lâzımdır. Postada ola-
cak gecikmeler kabul edilmez. (6183)

SEHER VAKTI

Yazan:

Maurice Dekobra — 30 — Hamdi Varoğlu

Çeviren:

— Yemine lüzum yok. Söz vermek
kâfi değil mi?

— Müsaadenizle, miralay, akşama
görüşürüz.

Sybil, telefonu yerine bıraktı. Metro-
telin gözleri parlıyordu. Takdirdik nar-
zarlarla ona bakarak:

— Tebrik ederim, matmazel dedi.
Leb demeden leblebiyi anlıyorsunuz...

— Listeyi bana göstermekten maksad-
ınız, mutlaka, bu akşam benimle berab-
er oraya gelmek olacak...

— Tabii! Pennwitz, yemeği buraya
ismarlayacak. Servis yapmağa ben talib
olacağım. Sizinle ikimiz bir arada olu-
sak, talihin de yardımile elbet bir şeyler
yaparız! Bir mesele daha var. Eğer, iste-
diğimiz malumat elde etmeğe muvaf-
fak olursanız, azami süratle Avusturya-
İsviçre hududundaki Feldkirchen'e gide-
ceksiniz. Yarından itibaren her akşam,
bizden birisi orada bulunan Schwarzen

Adler oteline gelecek. Avcı kıyafetli bir
adamdır. Otele, gece saat ona doğru gi-
recek, kâğıdın almak için size müracaat
etmesi lâzım geldiğinden malumatı bu-
lunacaktır. Şapkasını, sizin yanınızda-
ki masanın üstüne koyacaktır. Siz, kâğıdla-
rı, şapkanın altına sürüreceksiniz. Bil-
mukabele o da size bazı yeni malumat ve-
recek.

— O halde bu akşam, Pennwitz'in
evinde işe yarar bir şeyler bulmağı temen-
ni edelim.

— Mutlaka bulmak lâzım. Bilhassa,
size verdiğimiz ufak maymuncuğu unutmay-
ın. Fırsat bulursanız, yazıhanesinin göz-
lerini onunla açarsınız.

— Ya fırsat çıkmazsa?

— Çıkmazsa yaratarsınız... Bir er-
kekle yappayalnız kalan bir kadın hâdisata
hâkimdir.

— Lâfla iş bitse, kolay amma!...

24 numaralı ajan Sybil'in yüzüne bak-

ti ve gayet tabii bir eda ile:

— Matmazel, dedi, şeflerimiz bize
güveniyorlar, muvaffakiyet kazanacağı-
mıza emin bulunuyorlar. Entelicens Ser-
vis'in hiçbir engelden yılmadığını düş-
manlarımıza göstermek için, neye mal ol-
ursa olsun, icab eden her şeyi yapacak-
sınız!

XI

Paprikalı tavuk

Miralay Von Pennwitz'in emirberi
Meinl, çalışma odasına girdi. Topuklarını
bitişirdi, esas vaziyeti aldı ve dedi ki:

— Efendim, Palace otelden bir gar-
son gelmiş; akşam yemeği için ne lâzım-
sa hepsini de beraber getirmiş.

— Pekâlâ. Söyle ona, saat 9 da her-
şey hazır olacak! I

— Masayı nerede hazırlayım efendim.
Yemek salonunda mı?

— Hayır... Orası iyi ısınmıyor... Şu
ocağa dört tane kütük yerleştir... Otel-
den gelen garsona da söyle, üç şişe eski
cliquet şarabını buza koysun...

— Başüstüne efendim.

— Binbaşı Herzen'in emirberini gö-
rüp bu akşam çalışmıyacağımı kendisine
haber vermesini tenbih ettin mi?

— Evet efendim... Koecke'yi gör-
düm... Binbaşının geleceğini söyledi ama-
ma, saat 9 dan evvel eve döner mi dön-
mez mi, bilmiyor!

— Peki... Gelecek olan misafir ma-
damı önce küçük kırmızı salona alırsın,
bana da derhal haber verirsin.

— Başüstüne efendim.

— Bu kadar, haydi git!

Meinl çekildi. Olduğu yerde yarım so-
la dönerken, çalgılı kutuların üstündeki
makinelî tenekeler beklerin dönüşünü ha-
tırlatan, acayib bir vaziyeti vardı. 1913
de askere alınmış, Passau'lu bir çocuktu.
Karpuz gibi yusuvarlak bir kafası, müt-
hiş surette çilli bir yüzü vardı. Penn-
witz'in, daha malumatlı, daha açık göz
bir emirber yerine bunu alışı, Meinl'in,
temiz, namuslu bir köy çocuğu oluşun-
dandı.

Miralay, şömine üzerinde duran Sak-
sonya porseleninden saate baktı. Dokuz
o vardı. Belkis Mahmud, neredesey ge-
lecekti. Pennwitz, evin sessizliği içinde,
güzel dansözle başbaşa kalacağımı dü-
şündükçe seviniyordu. Çalışma odasında
aşağıyukarı dolanması, gece olunca pen-
cesine güzel bir av düşüreceğini ümid e-
den bir yirtici hayvanın hareketlerini an-

dırıyordu.

Saat tam dokuzda kapının çalındığını
işitince kulak kabarttı. Hemen aynaya
baktı, elile, saçlarını düzeltti. Tam o sı-
rada kapı açıldı ve içeriye Rudolf Hen-
nings girdi. Pennwitz onu görünce hay-
kırdı:

— Eyvah! Demek size vaktinde haber
veremediler öyle mi? Vah, vah! Nafile
yere yorulmuş olunuz. Emirberinize
haber göndermişim. Bu akşam çalışmı-
yacaktık. Sizden sonra bir hayli değişik-
likler oldu.

— Demek program değişti öyle mi?
Pennwitz biraz tereddüd etti, sonra,
dedi ki:

— Sizden gizliyecek değilim azizim
Hennings. Bugün saat beşte çaya bekle-
diğim misafir, dokuzda akşam yemeğine
gelecek.

— Şimdi anladım, efendim. Şu hal-
de, rahatsız ettim. Kusura bakmayın.

— Ne münasebet! Rahatsızlık ne de-
mek? Ancak şu var ki, bu gece çalışmak
niyetinde değilim. Yarın sabah erkenden
işe devam eder ve bitiririm. Saat sekizde,
sizi burada mutlaka beklerim Hennings!

— Emredersiniz efendim. Ben de za-
ten şifre anahtarını getirmiştim. Mademki

bu gece çalışmıyoruz, muhtıra defterini
size bırakayım daha iyi. Burası daha em-
niyetlidir.

— Verin. Yazıhaneye kilidlerim, hat-
ta gece vakit bulursam bir gözden geçi-
ririm.

Miralay, defteri yazı masasının üstü-
ne bıraktı, sonra mültefit bir eda ile Hen-
nings'e hitaben:

— Siz de bu akşam gidin, biraz eğ-
lenin, dedi. Dinlenmiş, vakit geçirmiş ol-
ursunuz.

— Şu sırada, Viyanada eğlenceli yer
pek kalmadı...

— Nasıl kalmadı azizim... Tavsiye
ederim, Beyaz Papağana gidin.

— Beyaz Papağan mı? Neresi ol-
duğunu bilmiyorum!

— Orada bir şarklı dansöz keşfettim,
azizim... Görülecek şey!

— Tebrik ederim, miralay... Fakat
ben, şimdi böyle şeyler düşüncecek halde
değilim, bir tek emelim var, o da, beni
bekliyen kadının yanına avdet etmek...

— Affedersiniz, Hennings. Bunu
unutmuştum.

(Arkası var)

Prof. Afet, Tarih muallimlerine çay ziyafeti verdi

Büyük Önder, Beylerbeyi sarayında muallimlerle hasbıhallerde bulundu ve Köprüye kadar muallimlerle beraber geldi

Atatürk, Göztepe vapurunda muallimlerle hasbıhan ediyorlar

[Baştarafı 1 inci sahifede]
Atatürk, mayislerinde Maarif Vekili Saffet Ankan, Nafia Vekili Ali Çetinkaya, Bükreş Elçimiz Hamdullah Suphi ve diğer bazı zevat olduğu halde Beylerbeyi sarayına gelmişler, muallimler tarafından büyük tezahüratla karşılanmışlardır.

Büyük Önder, burada bir müddet muallimlerle hasbıhallerde bulunduktan sonra, muallimlerle beraber Akay İdaresinin Göztepe vapuruna binmişlerdir. Vapur, Kandilliye kadar bir cevelden yapıktan sonra Köprüye dönmüştür. Atatürk, Köprüde muallimlere veda ederek vapurdan ayrılmış ve otomobile saraya gitmişlerdir.

Tarih öğretmenleri Tarih sergisinde

Tarih öğretmenlerimiz, dün sabah da saat ondan on ikiye kadar Türk Tarih sergisini gezmişler ve kendilerine Kurultaya iştirak eden profesörlerimiz tarafından verilen izahatı büyük bir alâka ile dinlemişlerdir.

Ecebi profesörlerden bir kısmı Ankara'ya gitti

İkinci Türk Tarih Kurultayına iştirak eden ecebi profesörlerden bir kısmı dün Haydarpaşadan saat 15,15 te kalkan trenle Ankara'ya gitmişlerdir.

Ecebi profesörlerden mürekkep ikinci bir grup da dün sabah vapurla Çanakkaleye hareket etmişlerdir. Oradan otomobillerle Truva harabelerine gideceklerdir.

Türk Tarih sergisi üç gün kapalı kalacak

Dolmabahçe sarayındaki Türk Tarih sergisi bugün saat on buçuktan sonra, üç gün için kapanacaktır. Sergi umuma açılmadan evvel yapılması icab eden yeni tertibat tamamlanacaktır.

Avrupa müzeleri tarafından âriyet olarak gönderilen ve Türk tarihi ve kültürüne alâkadar bulunan eşyanın bir kısmı

Dün Ankara'ya giden ecebi profesörler Haydarpaşa garında

Ankara Hava meydanında hangar

Ankara Hava meydanında yapılmakta olan hangar inşaatı bitmiştir. Meydana bir de istasyon binası yapılmak için hazırlanan proje eksiltiye konulmuştur. Şehirde Akköprü yolu ile Orman Çiftliğine giden asfalt yol, hava istasyonuna kadar temdid edilmiştir.

Şirketihayriyenin yeni vapuru

Şirketihayriyenin kendi tezgâhlarında yaptırdığı 75 numaralı vapuru dün öğleden sonra Boğazda bir gösteri gezisi yapmıştır.

Yüzme bilmediği için boğuldu

Rumelifenerinde denize giren Abdullâh isiminde bir şahıs yüzme bilmediğinden boğulmuştur.

Lehistan'da büyük bir köprü açıldı

Wlowlawek «Lehistan» 26 (A.A.) — 1920 senesinde Bolşevik istilasında tahrib edilen Vistul nehri üzerindeki bin metrolük köprü yeniden yapılarak açılmıştır.

Japon kıt'aları Çin seddini yıkıyorlar

[Baştarafı 1 inci sahifede]
da Hainan adasındaki Hoiou topçu kıt'alarını bombardıman etmiş, Çin topçusunu ağır zayıya uğratmıştır.

Şanghay cephesinde sıkı bir hava muharebesi cereyan etmektedir. Bu sabah saat 11 de bu mntakada Tsangchesou'da başlayan meydan muharebesinde Çinlilerin 2,200 maktül verdiği bildirilmektedir.

Japon kıt'aları, Çin seddinin iç duvarını Lingvi'den Taitchesu'ya kadar aşmışlar ve Şans eyaletinin merkezine getirmişlerdir. Bozgun Çin kıt'aları şiddetle takib edilmektedir.

Bir Çin kruvazörü bombardıman edildi

Tokyo 26 (A.A.) — Tebliğ: 25 Eylülde saat 10 ile öğle arasında Japon tayyare filolan, 3 defa Nankin üzerinden uçmuştur. Tayyareler, evvelâ Belediye dairesini, sonra tersaneyi ve üçüncü defa olarak telsiz telgraf istasyonu ile askeri binaları bombardıman etmişlerdir. Hase-rat, mühimdir.

25 Eylül sabahı Japon tayyareleri, bir saat, fasilasız olarak, Canton'u ve askeri mebaniyi bombardıman etmiştir. Canton, hemen hemen tamamiyle harab olmuştur.

24 Eylül gecesi 25 Eylül sabahında Yang-Tse sahilinde Nankin ile Şanghay'ın yarıyolunda kâin olan Kiangyin üzerinden uçarak Çinlilerin bu mntakada Yangtse üzerindeki müdafaa sistemlerini teşkil eden istihkamları ve sair tahkimatı müessir surette bombardıman etmiştir. Tayyareler, aynı zamanda Yang-Tse'de demirlemiş olan bir Çin kruvazörünü de bombardıman etmişlerdir. Kruvazörde yangın çıkmıştır.

Şimali Çinde Paoting'e girmiş olan Japon kıt'aları, derhal şehrin tahirine başlamışlar ve Japon ordusunun 25 Eylülde saat 14,40 ta resmen Paoting'e girmesini temin etmişlerdir.

Japonlar iki adayı aldılar

Tokyo 25 (A.A.) — Domei Ajansından: Şanghay cephesinde Japon harb gemileri, Tehkiang eyaleti dahilinde kâin Wengcheou açıklarında bulunan Houangtaio ve Houtou adındaki 2 adaya karşı cumartesi sabahı taarruz etmişlerdir.

Bu 2 ada, aynı günde saat 8 de Japonlar tarafından işgal edilmiştir.

Bir Japon prensi yaralı

Tokyo 26 (A.A.) — Gazetelerin nesretmiş oldukları hususî tabirlerde Çin denizindeki Japon muhribleri kumandanı Prens Fushimi'nin dün öğleden sonra kendi muhribleriyle Çinliler arasında Ou-angtpou üzerindeki Nyk rıhtımlarını işgal etmekte bulunan Çinli anasır arasında vukua gelen bir muharebede sol elinden yaralanmış olduğu haber verilmektedir.

Prens, yarasına rağmen kumandasına devam etmiştir.

Kendisi bahriye Erkânharbiye Reisi Amiral Cushman'ın oğludur.

Çinle Sovyet Rusya arasında muahede yok

Cenevre 26 (A.A.) — M. Litvinof, Havas Ajansı muhbirine şu beyanatta bulunmuştur:

«Tokyodan gelen bazı haberler, Çinle Sovyet Rusya arasında gizli bir muahede mevcut olduğundan bahes-tmektedir. Bu haberler, hayal mahsulüdür ve kat'iyyen asil ve esası yoktur.»

Japonlar bir Fransız vapurunu tevkif ettiler

Şanghay 26 (A.A.) — «Averu Canton» Fransız vapuru, Honkong civarında geçen gün bir Japon harb gemisi tarafından tevkif edilmiştir. Japon zabı-tarları vapurda bulunmayan bir yolcu-yu aramak bahanesiyle vapura çıkmışlar ve sonra mazeret beyan ederek ayrılmışlardır. Çin sahilininin abluka edilmiş olmasından ecebi vapurların kat'iyyen müteessir edilmeyeceğine dair Japonyanın verdiği teminata rağmen bu Fransız vapurunun tevkif edilmesi fena karşılanmıştır. Uzak şarktaki Fransız filosu kumandanı keyfiyeti Japon Amirali nezdinde protesto edeceklerdir.

İki Çin Generali kurşuna dizildi

Pekin 26 (A.A.) — Pekin-Hankov mntakasında mağlûbiyete uğruyan iki Çin Generali vazifelerini lâykile yapmamış olduklarından dolayı Çin Divanharbince kurşuna dizilmişlerdir.

Çinliler sulh mü istiyorlar?

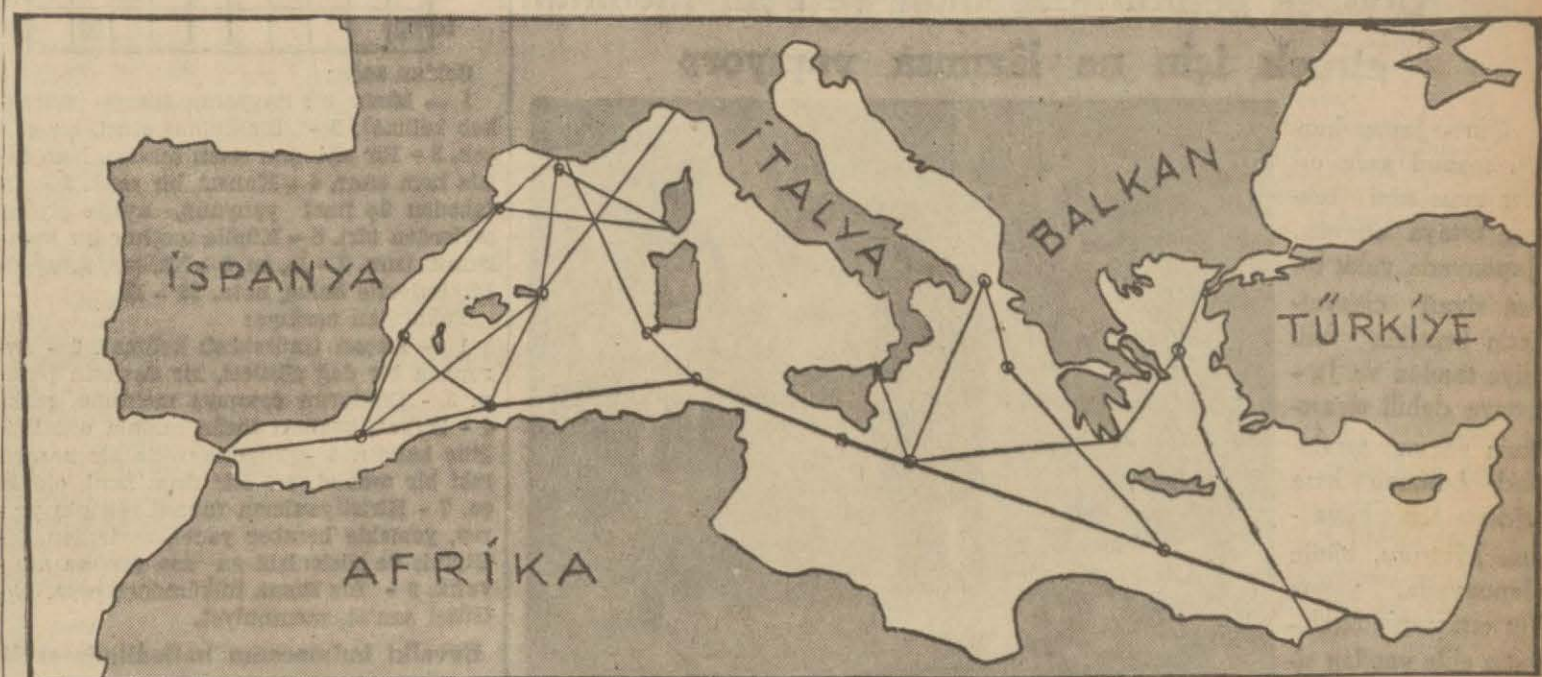
Şanghay 26 (A.A.) — Çin mehafilinde sulh müzakeratına müsaid bir havanın doğmasını temenni eden Japon askeri delegesinin beyanati, Çin mahfilî tarafından Çinlilerin mukavemetten vaz geçmeleri suretinde tefsir edilmekte ve bunun kat'iyyen varid olamayacağı söylenmektedir.

15 Japon gemisi asker çıkarıyor

Şanghay 26 (A.A.) — Yanki nehrinin sağ sahilinde bulunan 15 Japon nakliye gemisi harb gemilerinin himayesi al-

Akdenizde ticaret vapurları hangi yollardan gidecekler

Yunan Deniz Kurmay Başkanlığı, Yunan vapurlarının hangi yolları takib etmeleri lâzım geldiğini gösterir bir talimatname neşretti

Ticaret gemilerinin Akdenizde takib edecekleri yolları gösterir harita

Akdenizde seyrüsefer eden tüccar vapurlarının takib edecekleri yollar hakkında Yunan Deniz Kurmay Başkanlığı tarafından bir talimatname neşredilmiştir. Bu resmi talimatnamenin hulâsası şudur: A — Haric seferler.

1 — Tüccar gemilerinin Akdenizde aşağıdaki yolları takib etmeleri tavsiye olunur. Bu yollarda seyrüsefer imkân dahilinde İngiliz, Fransız harb gemileri ve tayyareleri tarafından himaye edilecek-tir.

1 — Cebelüttarıktan Portsaid'e, yahud Akdenizin şarkına.

2 — Cebelüttarıktan Marsilya ve İspanya limanlarına.

3 — Cebelüttarıktan Marsilyaya (Balear adalarının şarkından).

4 — Cebelüttarıktan Cenova'ya.

5 — Cebelüttarıktan Marsilyaya ve yahud Cenova'ya.

6 — Marsilyadan Bizarte ve yahud Portsaid'e.

7 — Marsilyadan Mesina ve Portsaid'e.

8 — Garbi Akdenizden Ege denizine ve Karadenize.

9 — İspanya limanlarından garbi Akdenize (Balear adalarının şimalinden).

10 — İspanya limanlarından garbi

Akdenize (Balear adalarının cenubundan).

11 — Adriyatik limanlarından garbi Akdenize.

12 — Adriyatik limanlarından şarki Akdenize.

13 — Çanakkaleden İskenderiyye.

B — Sahil seferleri:

Yunan vapurlarına Yunan kara sularından uzaklaşmamaları ve mümkün olduğu kadar sahiliden açılmamaları tavsiye olunur.

Yunan kara suları Yunan sahillerinden 6 mil mesafe dahilindeki denizdir.

C — Aşağıdaki mntakalar denizaltı gemilerinin talim yapacakları mevkiilerden olduğu için buralarda tesadüf edilen denizaltı gemilerinin tüccar vapurlarının çekilmeleri lâzımdır.

Büyük Britanya mntakası:

1 — Cebelüttarık civarı. 2 — Limnos adası cenubu. 3 — Malta adası.

4 — Kıbrıs adası.

Fransa mntakası:

1 — Tunus körfezi. 2 — Tulon ter-sanesi civarı. 3 — Hammamet körfezi.

Türkiye mntakası:

Türkiye hükümeti Çanakkaleden İzmir müstahkem mevkiine kadar olan sa-hillerle diğer üç mevkiide, 1 — Çanak-

kale Boğazı, 2 — Marmara denizi, 3 — Karadenize denizaltı gemilerine talim yaptırarak salahiyetini haizdir.

Yunanistan mntakası:

1 — Korent körfezi. 2 — Rion ve Antirion'un şarkı. 3 — Saronik körfezi. 4 — Fleve. 5 — Serviburnu (Paros körfezi).

Yugoslav mntakası:

Buana nehrinin döküldüğü mevki. D — Tehlikenin ihbarı.

Tüccar gemileri umumiyetle aşağıdaki vaziyetlerde telsizle tehlike işareti vereceklerdir:

a) Tüccar gemileri bu mntakalar haricinde, denizüstü gemisi tarafından refakat edilen denizaltı gemisi gördüklerinde,

b) Herhangi bir denizaltı, denizüstü ve yahud tayyare tarafından tecavüze uğradıklarında,

c) Milliyet meçhul bir denizüstü ve yahud denizaltı gemisi tarafından aranılmak istenildiklerinde (Bu gemiler İspanyada çarpışan iki taraftan herhangi birine mensub olursa olsun gene haber verilecektir).

Verilen ihbarda vaki olan tecavüzün mevkii ve saati de bildirilecektir.

Leh Yahudilerine karşı aleyhdarlık

Hükümet, yeniden bazı tedbirler alacak

Varşova 26 (A.A.) — Resmen bildirildiğine göre, son zamanlarda yapılan Yahudi aleyhtar hareketler münasebetiyle meb'usan ve âyan meclisindeki Yahudi azaların bir heyeti murahhasası Başvekili ziyaret ederek gayrimis'ul unsurlar tarafından Yahudilere karşı yapılan tecavüzlerin Yahudi halkı üzerinde hasıl ettiği fena tesirleri bildirmiş ve Başvekili de bu gibi hâdiselerin tekrerrüne mâni olmak için her vasıtaya müracaat etmek vadinde bulunarak teminat vermiştir.

Blum Cenevreye döndü

Cenevre 26 (A.A.) — Pragda Masaryk'in cenaze merasiminde Fransa hükümetini temsil eden M. Blum, refika-sile beraber Pragdan buraya dönmüştür.

Yugoslav manevraları bitti

Belgrad 26 (A.A.) — Yugoslav ordularının Büyük Harbdenberi yapmış olduğu en büyük manevralar, hitam bulmuştur.

General Miller hâlâ kayıp!

Paris 26 (A.A.) — İstintak hâkimi, General Miller'in kaçırılmasında esas fail sıfatıyla General Stoblin aleyhine bir tevkif müzekkeresi kesmiştir. Bayan Stoblin de şerik olarak tevkif edilmiştir.

Arab komitesinin teşekkürü

Kudüs 26 (A.A.) — Arab komitesi İran Şahına, Cenevredeki Irak heyeti murahhasasına, Paul Boncour'a ve İrlanda Başvekili de Valera'ya birer telgraf göndererek Filistin Arablama Cenevrede yapılan müzaheretten dolayı teşekkür etmiştir.

tında Liho ile Maçiak arasında karaya asker çıkarmışlardır.

Şiddetli muharebeler oluyor

Şanghay 26 (A.A.) — Çin karargâhından bildirildiğine göre, dündenberi Lotien ve Liohang mntakalarında çok şiddetli muharebeler olmaktadır. Japon taarruzları kâmilen püskürtülmüştür. Her iki tarafın da zayıyatı ağırdır.

Istanbul - Londra yolu

Asfalt yolun İstanbul - Lüleburgaz kısmı bugün açılıyor

Istanbul - Londra yolunun Türkiye'deki kısmını ve bu kısmın asfalt yapılan parçasını gösterir harita

Londra - Edirne - İstanbul asfalt yolunun inşası biten 162 kilometrolük İstanbul - Lüleburgaz kısmı, bugün törenle açılacaktır. Merasimi, bizzat Nafia Vekilimiz Ali Çetinkaya bir nutuka açacaktır. İstanbuldaki davetlileri götürecektir. Sabahleyin saat 8 de Cağaloğlundaki Nafia Müdürlüğü bi-

nası önünden hareket edecektir.

Yolun açılışı münasebetiyle Nafia Vekili Ali Çetinkaya, Lüleburgaz Halkevinde davetlilere bir ziyafet verecektir. Dönüşte Çorluda bir müddet durulacak, askeri mehafilde istirahat edildikten sonra şehre dönülecektir.

Gaziantebde bağ hastalıklarile mücadele

Gazianteb (Hususî) — Şehrimiz mücadele müdürlüğü geçen sene üzümlü halâskâr eli bu sene bağlarımızın da yardımına koşmuş ve bağcılarımıza şimdiye kadar bilinmeyen kükürdeleme usulünü öğretmiştir. Yukarıki resim mücadele müdürlüğünün bağlarda kükürdeleme hazırlanışını göstermektedir.

Japonyada korkunc bir teşkilât Harbi yaptıran Kara Ejder cemiyetidir

Cemiyetin 85 lik üstadiazamı diyor ki: «Mareşal Çan-Kay-Şek benim talebemdendir ve beni memnun etmek için ne lâzımsa yapıyor»

Çin - Japon harbi, mahud kara ejder meselesini tekrar ortaya atmıştır. Japonyada vuku bulan siyasi cinayetlerin hepsinin faili diye tanılan ve Japonya dahili siyasetinin nâzımı mevkiinde bulunan kara ejderin reisi Toyama Mutsuru, bütün Japonyada, yalnız bu esrarengiz teşkilâtın elile yapılan cinayetleri idareye memur değil, memleketin en yüksek menafii alâkadar icraata da el uzatan, o teşkilâtın kendisi kadar esrarengiz bir şahsiyettir.

Üstadiazam Toyama bir ecnebi gazeteci ile görüşüyor

Bir Fransız muharriri, bu 85 lik esrarengiz ihtiyarla yaptığı bir mülakatı naklediyor. Tokyounun bir çıkmaz sokakının ta dibinde, üç buçuk kişi ile bütün bir orduya karşı koymağa müsaid izbe bir evde oturan, Şanghay'da, Singapur'da, Bombay'daki teknil beyaz ırk aleyhtarı hareketleri idare eden, vaktile, Rus - Japon harbini nasıl tahrik ettiyse, şimdi de Çin - Japon harbini harekete getiren, bütün diplomatlara rağmen, bugünkü Çinin hâkimi mutlakı General Çan-Kay-Şek'le müzakerata girişen seksen beşlik Toyama Mutsuru'yu, muharrir şöyle anlatıyor:

«Karıda, yere bağdaş kurup oturmuş, beyaz sakallı bir ihtiyar var. Koyu renkli gözleri artık rengini kaybetmiş, gözlüğünün kalın camları arkasından mavimtrak görünüyor. Suallerime, uzun uzadıya düşündükten sonra, incecik bir sesle cevap veriyor.

«Ben, Kara Ejderin reisi değilim, diyor. Sadece, Kara Ejderin reisi Ra-yohei Uşida'nın yeğeni olan Hiraoka'nın samimi dostuyum. Aramızdaki büyük yaş farkına rağmen fikirlerimiz birbirine uyuyor. Ve ben, elimden geldiği kadar, Kara Ejderin faaliyetlerine müzaheret ederim. Fakat, tekrar edeyim, bu cemiyete dahil bile değilim.

Kara Ejder teşkilâtı hakkında, onun hedefleri ve faaliyeti hakkındaki sualime şu cevabı veriyor:

«Kara Ejder, milli ruh esasına, İmparatorun mukaddes şahsında tecessüm eden devlete, ferdin mutlak surette inkiyadına istinad eder. Biz, siyasilere inkişaf ettikleri efalden artık bıktık. Japonyanın temiz ve sade, asırlık ananelerine avdet etmek istiyoruz. Yabancı garb medeniyetine kölelik etmekten nefret duyuyoruz.

«Garb milletlerinde takdire şayan hiçbir haslet bulmuyor musunuz? Toyama, bu sualime cevap vermeden bir hayli düşündü. Herhalde müşkül vaziyette kalmıştı. Nihayet, sakallını okşuyarak dedi ki:

«Biz, garblıların hareketteki heyecanı ve şâyeye bağlılıklarını takdir ederiz.

Muhaverenin burasında odaya giren siyah sakallı bir adam, usulce Toyamanın yanına oturdu. Bu, üstadiazamın tilmizlerinden biriydi. Beni, can sıkacak bir ısrarla uzun uzun süzdükten sonra, hakkinda iyi bir fikir edinmiş olacak ki, bir aralık bana:

«Çok talihiniz varmış delikanlı, dedi, üstadiazam bugün keyifli. Ekseriya hemen hiç lakırdı etmez. Bir daha ele geçiremeyeceğinizi kuvvetle tahmin ettiğim bu fırsatı kaçırmamanızı tavsiye ederim.

Ben, Toyama'nın tebessümünden cesaret bularak, sormağa başladım.

«Kara Ejderin takriben kaç azası bulunduğunu söyleyebilir misiniz?

«Kara Ejderin azası hiçbir yerde yazılı değildir. Fakat reislerinin bir emriyle, yüzlerce, binlerce aza, hayatlarını seve seve feda ederler.

«Üstad, Çan-Kay-Şek'le olan münasebatınızı bana izah edebilir misiniz? Zannederim kendisiyle çok iyi tanışıyorsunuz.

«Evet, doğrudur. O benim hem dostum, hem talebemdendir. Kendisini Sun Yat Sen zamanından beri tanırım. Hatta onunla kan andı içtik.

«Aldanmıyorsam, Hankeu kabine-

«Evet, bu da doğrudur. Kendisine iki tavsiyede bulundumdu. Japonyanın yardımile modern bir Çin vücude getirmek ve komünizme karşı amansız bir mücadele açmak.

«Talebenizden memnun musunuz? «Evet, memnunuz. Bütün zevahire rağmen, talebenden memnuniyet beyan etmekteyim birçok sebepler vardır. Çünkü, bugünkü şerait içinde, Japonyaya düşman bir sürü insan arasında, ihtiyar üstadı memnun etmek için ne kabile yapmaktan geri durmuyor.

«Toyama'nın bu şayanı hayret sözlere nin siyasi neticeleri o kadar mühimdir ki, bir an duraladım. Fakat, Toyama'nın yüzü, sükûnetini muhafaza ediyordu.

«Sovyet Rusya ile bir anlaşma vukuunu mümkün görüyor musunuz? «Hayır. Sovyetlerle harbetmek, hem de bir an evvel harbetmek lâzımdır.

«Fakat, siz, Rusya ile mi harbetmek istiyorsunuz, yoksa komünizmle mi? «Münhasıran komünizmle. Ben, haksızlıktan ve tecavüzkârlıktan nefret ederim. Komünist rejim esas itibarıyla -daletsizdir; fazla olarak, Moskova hükümeti Japonyaya karşı tecavüzkâr davranıyor. Onu yere vürmek lâzımdır.

O bu sözü söylerken, ben, Rus harbi arifesinde Toyama ile, Japon kanununu esasının banisi olan ve o tarihte Başvekalâte bulunan Prens İto arasında cereyan eden meşhur tarihî muhavereyi düşünüyordum. Toyama, dostlarından geçmiş kişi ile birlikte Başvekalâte ziyarete gitmiş ve harb ilân etmek niyetinde olup olmadığını sormuştu. Hayatının tehlikede olduğunu bilen İto bu sual karşısında düşünceye dalınca, Toyama, bu sefer ona şu suali sormuştu:

«M. İto, İmparatorluğun, İmparatorundan sonra gelen ilk şahsiyeti mi olmak istersiniz, yoksa...»

«Toyama'nın, elile yaptığı bir hareket Başvekalâtin pek hoşuna gitmemiş, ve az bir müddet sonra harb ilân edilmişti.

Aynı zamanda Kara Ejder ismini düşünüyordum. Bu Kara Ejder, Mançuko ile Sovyet Rusya arasındaki hududu teşkil eden Amur nehrinin adıdır ve binaenaleyh bütün bir faaliyet programıdır.

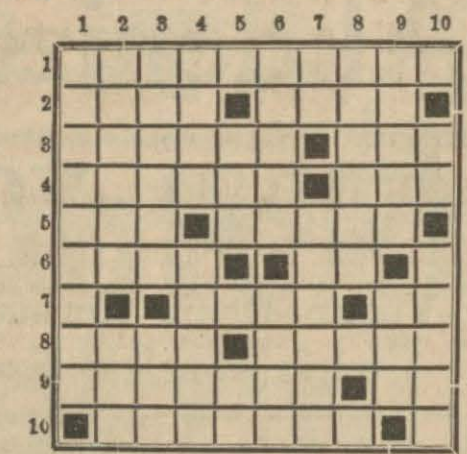
Sonra, Saigo'nun o harikulâde siması gözümün önüne geldi. Saigo, modern Japonyanın bu en birinci emperyalisti, bugünkü genc zabitlerin ideali olan tevsi arazi programını, Kore'nin zaptını beyhude yere telkine çalışmış, muvaffak olamamış, İmparatora karşı kanlı bir ihtilâl ayaklandırdıktan sonra, mağlûbiyeti itiraf etmekte Hara Kin'yi tercih etmişti.

«Toyama'ya soruyorum: «Üstad, Saigo'yu tanıdınız mı? «Ben onun son tilmiziyim. Başladığı eseri ben ikmal ettim.

«Toyama'nın gözleri, ilk defa olarak, bu sözü söylerken bir pırıltı saçıyor.

«Toyama beni kapıya kadar götürdü. Ben kunduralarımı giyerken, o dimdik ayakta durdu, bekledi; ben selâm vermek için eğilirken, o da benim kadar eğildi. Kapıdan çıkacağım zaman, birdenbire dönüp geriye baktığım zaman, ancak o zaman onun hafifçe iki büklüm olduğunu ve ayaklarını sürüye sürüye evin içine doğru yürüdüğünü gördüm. Artık çekilip hulyaya dalmağa giden bir adam gibiydim...»

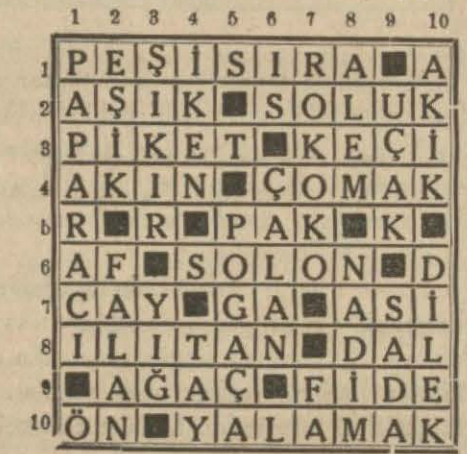
GÜNÜN BULMACASI

Soldan sağa:
1 - Muzir bir hayvanın tuzağı (mürekkep kelime). 2 - Bir kumaş cinsi, bir çiçek. 3 - Bir ağacdan sızan madde, hem fasıla hem emir. 4 - Kansız, bir renk. 5 - Alfabeden üç harf yanyana, ayağa giyilen şeylerden biri. 6 - Küpüle meşhur bir kasabamız, ismi. 7 - İğ, su. 8 - Kalbur, saray. 9 - Hâkimiyetle bakış, nota. 10 - İl.

Yukarıdan aşağıya:
1 - Kaçan (mürekkep kelime). 2 - Avrupa'da bir dağ silsilesi, bir devletin parası. 3 - Doktorun eczacıya mektubu, şarkı. 4 - Ziraat, bazıları sözün onunla diletildiğine kaidir. 5 - Yugoslavyada bir kasaba, eski bir mabud. 6 - Bir Rum ismi, oldukça. 7 - Hıristiyanların ruhani reisinin yurisi, yemekle beraber yenen şeylerden. 8 - Giyinik ve süslenişin en son tarzına muvafık. 9 - Bir Roma hükümdarı, eşya. 10 - Güzel san'at, memnuniyet.

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

Haleb - Sancak - İskenderunda
Jan R. Kürdi
Cumhuriyet Gazetesinin
tevzi yeridir.

Denizyolları
İŞLETMESİ
Acentaları: Karaköy Köprübaşı
Tel. 42862 - Sirkeci Mühürdarzade
Han. Tel. 22740

İSKENDERUNLU
MERSİN POSTASI
28 Eylül'den itibaren Sirkeçiden
salı günleri saat 10 da kalkacak
Mersin postaları programlarına ilâ-
veten İSKENDERUNA kadar gi-
deceklerdir. (6487)

Fabrikatörlerin,
Fabrika teknisyenlerinin
Motörle alâkadar olanların
ve amatörlerin
elinden düşmeyecek bir kitab
DİZEL MOTORU ve
PRATİK FABRİKA
TEKNOLOJİSİ
Birinci hamur kâğıd üzerine
Cumhuriyet matbaasında basılmış
ve resimleri papye kuşe üzeri-
ne alınmıştır.
İktisad Vekâletinin yüksek
takkidlerini kazanmış olan kitabın
mevdudu az kalmıştır.
FIATİ 75 KURUŞ
Tevzi yeri: İkbâl Kütüphanesi
İzmirde: Endüstri Dergisidir.

Dr. Hafız Cemal
Pazardan başka günlerde öğleler
sonra saat (2½ tan 6 ya) kadar İstan-
bulda Divanyolunda (104) numaralı
hususî kabinesinde hastalarını kabul e-
der. Salı, cumartesi günleri sabah
«9 ½ - 12» saatleri hakikî fikirave mah-
susdur. Muayenehane ve ev telefonu
22398, 38 - 48.

Dr. Suphi Şenses
İdraryolları hastalıkları mütehassısı
Beyoğlu Yıldız sineması karşısı
Leklergo Apt. Muayene 4 ten sonra
cumartesi fakirlerle parasız
Tel. 43924

Karacabey Merinos Yetiştirme Çiftliği Müdürlüğünden:

Karacabey Merinos Yetiştirme Çiftliği Hayvanatı ihtiyacı için satın alınacak dört maddede zikredilen Hayvan yemleri aşağıda yazılı olduğu ve hile eksiltmeye konmuştur.

- «529.500» kilo yulafın eksiltmesi kapalı zarf usulindedir.
A - Yulafın beher kilosu tahmini fiatı beş kuruş yirmi beş santimdir.
B - Muvakkat teminat olarak 2085 lira alınacaktır.
C - İhale günü 19 teşrinievvel 937 tarihine musadif salı günü saat on bir olarak tesbit edilmiştir.
- 264.100 kilo arpanın eksiltmesi kapalı zarf usulindedir.
A - Arpanın beher kilosu tahmini fiatı beş kuruş yirmi beş santimdir.
B - Muvakkat teminat olarak 1040 lira alınacaktır.
C - İhale günü 19 teşrinievvel 937 tarihine musadif salı günü saat on beş olarak tesbit edilmiştir.
- 31.000 kilo mısır ve 32.000 kilo bakla ve 4680 kilo tuz açık eksiltme usulile münakasaya konmuştur.
A - Mısırın beher kilosu muhammen fiatı beş kuruş yirmi beş santim, baklanın beş kuruş yirmi beş santim, tuzun da beher kilosu beş kuruş yirmi beş santimdir.
B - Muvakkat teminat olarak 267 lira alınacaktır.
C - İhale günü 20 teşrinievvel 937 gününe musadif çarşamba günü saat on birdedir.
- 64.000 kilo susam küspesi açık eksiltme usulile münakasaya konmuştur.
A - Susam küspesinin kilosunun tahmini fiatı altı kuruştur.
B - Muvakkat teminat olarak 288 lira alınacaktır.
C - İhale günü 20 T. Evvel 937 tarihine musadif çarşamba günü saat on birdir.
- İhale yeri Karacabey harasında müteşekkil Merinos Yetiştirme Çiftliği Müdürlüğü binasıdır.
- İsteklilerin yukarıda gösterdiği gün ve saatlerde ve 2490 sayılı kanun tarifati dahilinde Komisyon müracaatları ilân olunur.
- İşbu istenilen hayvan yemleri evsafı yazılı olduğu şartnamelerin istekliler İstanbul, Bursa, Balıkesir, Eskişehir Baytar Müdürlüklerinde görülebilirler. (6444)

BAYANLAR; sür'atle inci gibi parlak ve beyaz dişleriniz olmasını isterseniz öğüdlerimi dinleyiniz...

Dişlerinizin çirkin sarılığını gideren hususî ve emsalsiz bu diş macunundan başkasını kullanmayınız.

Sararmış, cilâsız ve donuk dişlerinizle gülmekten siz ki çekinirsiniz, **KOLYNOS** sayesinde dişlerinizin parlak ve gerçekten inci gibi bir hale getirileceğini de öğreniniz.

Faydalarını çabuk görürsünüz.
Hususî düzenile dişlerinizi bir kerecik **KOLYNOS** macunule fırçalamanızla dişlerin çürümesine ve çirkinleşmesine sebep olan ağızdaki mikrobrları mahvedecek kabilyette böyle bir muzadı taaffün

diş macunu kullanma sayesinde olacağına kanaat getireceksiniz. Şaşılacak bir çabuklukla dişlerimize yeni bir parlaklık ve beyazlık ve şimdiye kadar hiç görmediğiniz bir revnaklık elde etmiş olacaksınız. Bugünden itibaren Amerikan **KOLYNOS** diş macunu kullanarak yüksek ve müsbet tesirlerine şahid olunuz.

KOLYNOS
CRÈME DENTIFRICE

Ankara Okulları Satınalma Komisyonundan:

C i n s i	Miktârı	Muham-Muhammen Kuruş	Muhammen bedeli Lira K.	% 7,5 teminatı Lira K.	Münakasa tarihi saati
Koyun eti	92500 kilo	45	41625 00	3121 87	
Kuzu eti	15200 >	45	6840 00	513 00	
Siğir eti	13600 >	28	3808 00	285 60	8/10/937 15 Cuma
Dana eti	7300 >	35	2555 00	191 63	
Koyun böbrek yağı	1300 >	40	520 00	39 00	
			55348 00	4151 10	
Tayuk	3825 aded	60	2295 00	172 12	8/10/937 15,30
Hindi	2000 >	150	3000 00	225 00	Cuma
			5295 00	397 12	

1 - Komisyonumuza bağlı yatılı okulların ihtiyacı olan miktârı, muhammen bedel ve ilk teminatı karşılarında yazılı et ve tavuk partileri ayrı ayrı kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. İhalesi 8/10/937 cuma günü saat 15,30 da Ankara Mektebler Muhasebeciliğinde yapılacaktır.

2 - Eksiltmeye gireceklerin 937 yılı Ticaret Odası ve 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerine göre ellerinde bulunan belgelerle Komisyon gelmeleri.

3 - İsteklilerin teklif mektublarını 2490 sayılı kanun hükümleri dahilinde ihale saatinden bir saat evvel Komisyon mabuz mukabilinde vermeleri ve şartnamesini görmek isteyenler Mektebler Muhasebeciliğinde Komisyon Kâtibliğine müracaatları ilân olunur. (6360)

İstanbul Telefon Direktörlüğünden:

4000 aded Ankara Telefon rehberi bastırılmak üzere. Memleket iç ve dışına tevzi olunacak bu rehberin iş adamları ve ticarethaneler için kuvvetli bir propaganda vasıtası olacağını izahatın müstâğni görürüm.

İlan şeraiti İstanbul Telefon rehberinin ayındır. Kayid muamelesi ve izahat almak için Müdiriyyet Abonman Dairesine bizzat veya (02) numaraya telefon edilmek suretile müracaat lâzımdır. Rehber kısa bir zamanda tab'a verileceği için isticâl buyurulmasını rica ederim.

Müdiriyyet

Paranın Biriktir...

HER YAŞTA

Yüzün güler

TÜRKİYE İŞ BANKASI

inkıbazı, hazımsızlığı
M i D E
ekşilik ve yanmalarını

MAZON MEVVA TOZU giderir.
Mide ve barsakları alıştırır. İçilmesi
lâtif, tesiri kolay ve mülâyimdir. Yerini
hiçbir mümasil müstahzar tutamaz. **MA-**
ZON isim, Horoz markasına dikkat
Deposu: Mazon ve Boton ecza deposu. İstanbul Yeni postane arkasında N. 47

Fenni sünnetçi
Emin Fidan
Besiktas
Erip apartıman
Tel: 44395 evi Sua-
diye istasyon yanı

Quina Laroche

Terkibinde :
Kırmızı kınakına
Kül rengi kınakına
Sarı kınakına

gibi en mükemmel üç kınakınanın
teksif edilmiş eriyebilen bü-
tün unsurları bulunan nefis
ve lezzeti hoş bir

ŞARAB HULÂSASIDIR

Bütün dünya doktorları
tarafından tavsiye
edilen bir kuvvet ve
sihhat eksiridir.
Bütün eczanelerde satılır.

514 C

SATIŞ İLÂNI

İstanbul Dördüncü İcra Memurluğundan:

Ahmed ve Ayşe tarafından Vakıf Paralar İdaresinden 24929 ikraz numarası ile borç alınan paraya mukabil birinci derecede ipotek gösterilmiş olup borcun ödenmemesinden dolayı satılmasına karar verilen ve tamamına ehli-vukuf tarafından 723 lira kıymet takdir edilmiş olan Yenibağçe'de Keçeci piri mahallesinde, Tekke sokağında eski 32 yeni 50 numaralı sağ tarafı Hacı Tanas vereselerinin bostan aralığı sol tarafı Mehmed Halid ile zevcesi Huriyenin hane ve bahçesi, arkası gene Mehmed Halid ve zevcesi Huriyenin bahçesi, önu Tekke sokağı ile mahdud maabaha bir hanenin evsaf ve mesahası aşağıda yazılıdır:

Zemin kat: Gömülü küpü olan bir malta döşeli aralık, bir sofa, bir halâ, bir oda, bir mutfak.

Birinci kat: Bir koridor üzerinde iki oda ile bir halâ ve sofadan bölünmüş diğer bir oda (odalarda yük ve dolab vardır) dan ibarettir.

Umumi evsafı: Binanın zemin katı kârgir üst katı ahşabdır. İçinde elektrik tesisatı mevcuttur.

Mesahası: Tamamı 75 metre murabba olup bunun 54 metre murabba bina, bakiyesi bahçedir.

Yukarıda hudud, evsaf ve mesahası yazılı gayrimenkulün tamamı açık arttırmaya konmuş olup 1/11/937 tarihine raslıyan pazartesi günü saat 14 ten 16 ya kadar Yenipostane binasındaki dairemizde açık arttırma ile satılacaktır. Arttırma bedeli muhammen kıymetini yüzde yetmiş beşini bulduğu takdirde gayrimenkul en çok arttırmanın üzerine ihale edilecek, aksi takdirde en son arttırmanın taahhüdü baki kalmak üzere arttırma on beş gün müddetle temdid edilerek 16/11/937 tarihine raslıyan salı günü saat 14 ten 16 ya kadar gene dairemizde ikinci açık arttırması yapılacak ve bu ikinci arttırmada gayrimenkul en çok arttırmanın üzerine ihale edilecektir.

Satış peşinidir. Taliblerin arttırmaya girmekten evvel muhammen kıymetin yüzde yedi buçuğu nisbetinde pey akçesi vermeleri veya millî bir bankanın teminat mektubunu ibraz etmeleri lâzımdır.

Birlikmiş vergilerle Belediyeye aid tenviriyeye, tanzifiye ve tellâliye resimleri ve Vakıf icaresi satış bedelinden tenzil edilir. 20 senelik taviz bedeli müşteriyeye aiddir.

2004 numaralı icra ve iflâs kanununun 126 ncı maddesinin 4 üncü fıkrasına, bu gayrimenkul üzerinde ipotekli alacaklılarla diğer alâkadarların ve irifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masrafa dair olan iddialarını, bu ilânın neşri tarihinden itibaren 20 gün içinde evrakı müsbitelerle bildirmeleri icab eder. Aksi halde hakları tapu sicilinde sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından haric kalacakları ve daha fazla malûmat almak isteyenlerin 1/10/937 tarihinden itibaren herkesin görebilmesi için açık bulundurulacak olan arttırma şartnamesine 935/56 numaralı dosyasına müracaatları ilân olunur. (6534)

Türk Maarif Cemiyeti İDARESİNDE Bursa Kız Lisesi

Orta ve lise kısımlarına 20 ağustos 937 den itibaren talebe kabulüne başlanacaktır. Gündüz ücreti 35, yatı ücreti 185 liradır. Matbu izahname mekteb idaresinden istenebilir. Her husus için Bursada Kız Lisesi Direktörlüğüne müracaat edilebilir. (4997)

Balıkesir Orta Okulları Satılma Komisyonundan:

Erzakın adı	Kilo		Tahmini fiatı K.	Muvakkat teminatı L. K.	Eksiltme tarihi	Eksiltme şekli	
	Azı	Çoğu					
Ekmekek	68000	88000	10	666	29/9/937	saat 15	Kapalı zarf
Sade yağ	5500	8000	110	577 50	"	"	"
Koyun eti	6000	8000	40	240	"	"	Açık eksiltme
Sığır eti	5500	8000	30	180	"	"	"
Pirinc	6500	8000	30	180	"	"	"
Sömikok «Ton»		227	2800	476 70	"	"	Kapalı zarf

1 — Balıkesir Orta okulların 31 mayıs 938 tarihine kadar ihtiyacı bulunan yukarıda adı, miktarı, teminat parası, ihale şekli ve tarihlerini bildiren altı kalem yiyecek ve yakacak açık ev kapalı zarf suretile ve 15 gün müddetle eksiltmeye çıkarılmıştır. İstirak etmek isteyenler şartnameleri Öğretmen Okulundan istiyebilecekleri gibi; ihalelerden bir saat evveline kadar Öğretmen Okulundan alacakları irsalîye ile kanunî teminatlarını Merkez Muhasebe Müdürlüğü veznesine yatırmaları, muayyen gün ve saatte Kültür Direktörlüğü Dairesindeki Komisyona başvurmaları.

2 — Kapalı zarf suretile eksiltmeye konulan ekmekek, sade yağ ve kömür için kanunun tarifâtı dahilinde hazırlanmış olan zarfları hıızlarında yazılı günde nihayet saat 14 e kadar makbuz mukabilinde Komisyon Başkanlığına verilmesi ve zarf saatten sonra geçicek olan zarfların kabul edilmeyeceği. (6174)

“Havalandırılmış,” Yeni Pudra

Güzellik mütehasası Parisli bir kimyagerin şayanı hayret keşfi:

Evvelce mevcudiyeti bile tahayyül edilemeyen on misli daha ince, daha hafif ve havada uçuşurup tekrar toplanan yegâne pudra haline getiren Parisli bir kimyagerin şayanı hayret yeni usulü, Tokalon pudrasının imalinde tatbik edilmektedir. Bunun içindir ki, Tokalon pudrası, cildi bir güzellik tabakası ile kaplayarak yüze muhtazaman ve mütesaviyen yayılır ve âdetâ tabii bir güzellik temin eder. Bu pudra ile «Makyaj edilmiş» manzârasını veren adı ve ağır pudralar arasında ne büyük fark değil mi? Aynı zamanda Tokalon pudrasında krem köpüğü vardır. Pudranın tamam 8 saat cilde yapışmış kalmasına sebep olur. Tokalon pudrasını kullandığınız takdirde, en sıcak salonlarda bile tekrar pudralanmaya hacet yoktur. Uzun bir dans suvaresinden sonra bile teniniz daima terü taze kalacaktır.

Porselen - Emay

(Beyoğlu şubesi - İstiklâl cad. 326)
Her nevi hediyeelik eşya, sofrâ takımları, kristal vesaire.

Tecrübe edilmiş ucuz ve tehlikesiz benzin ocaklarımızı tavsiye ederiz. Yeni çıkan taklidlerinden sakınınız.

ANNELER

Biliniz ki çocuk yalnız meme için ağlamaz. Çok iyi bilirsiniz ki: Çocuğu hırçınlatan sebeplerden birisi de apış aralarının ter ve sairreden pişerek kızarak çocuğu rahatsız etmesidir. Bu itibarla günde iki defa çocuğu

PERTEV ÇOCUK PUDRASI

ile pudralayınız. Ne âdi tuvalet pudraları ve ne de çok itina ile hazırlanmış pahalı pudralar

PERTEV ÇOCUK PUDRASI

yerini tutamaz. Bu pudra bilhassa yavruların cildlerini ve ifrazatı nazarı itibara alınarak yapılmıştır.

Yüksek İktisad ve Ticaret Mektebi

Direktörlüğünden:

Kaloriferlerde yakmak üzere mektebimiz için 80 ton yıkanmış kripile kömürle 30 çeki cdun alınacaktır. Tahmin bedeli 1300 liradır. İhale 4 teşrinî - evvel pazartesi günü saat 14 te Sultanahmeddeki Ticaret Mektebi binasında yapılacaktır. Şartnameler okulda verilmektedir. İstekhilerin yüzde yedi buçuk teminat akçesini Yüksek Mektebler muhasebeciliğine yatırarak mezkûr ihale günü mektebde bulunmaları. (6253)

Kadıköy Kız Enstitüsü Direktörlüğünden:

Enstitü ve Akşam okulu talebe kaydına devam etmektedir. (6185)

SARAÇHANE BAŞINDA HORHOR CADESİNDE

Erkekler kısmı: Münirpaşa konağında — Kızlar kısmı ile ilk kısmı: Yeni yapılan binada
KIZ ERKEK HAYRİYE LİSELERİ YATILI YATISIZ

Ana - İlk - orta - lise kısımlarını havâdir. Fen ve edebiyat kolları vardır. İlk sınıflardan itibaren ecnebi lisanı mecburidir. Münirpaşa konağı erkekler kısmına, Münirpaşa konağı karşısında teylli bir liseye lâzım olan bütün müstemlâtı havâ büyük bahçeli yeni yapılan bina da kız lisesile ilk kısma tahsis edilmiştir. Kızlar kısmında tedrisat tamamiyle ayırıldır. Neharî talebeden arzu edenler mektebin hususî otobüsile naklolunurlar. Kayıd muamelesine başlanmıştır. Hergün sabah, saat 10 dan akşam 5 e kadar müracaat kabul olunur. Telefon: 20530.

GECEL - GÜNSEL

KIZ - ERKEK **YUCA ÜLKÜ LİSELERİ** ORTA - LİSE
(Eski: İNKILAB)

Kurani, Direktörü: **Nebioğlu Hamdi Ülkümen**

Resmî Okullara muadeleti tasdiklidir. Kayıd için hergün müracaat olunabilir. İstiyenlere mufassal tarifname gönderilir. Çarşıkapı, Tiyatro caddesi. Telefon: 20019

istiklâl lisesi direktörlüğünden:

- 1 — İlk, Orta ve Lise kısımlarına gündüz ve yatı, kız ve erkek talebe kaydına devam olunmaktadır.
- 2 — Henüz müracaat etmeyen eski talebenin kayıtları kapanmıştır. Bundan sonra yapılacak müracaat kabul edilmeyecektir.
- 3 — İstiyenlere mektebin kayıd şartlarını bildiren tarifname parasız gönderilir.

Adres: Şehzadebaşı Polis karakolu arkası. Telefon: 22534

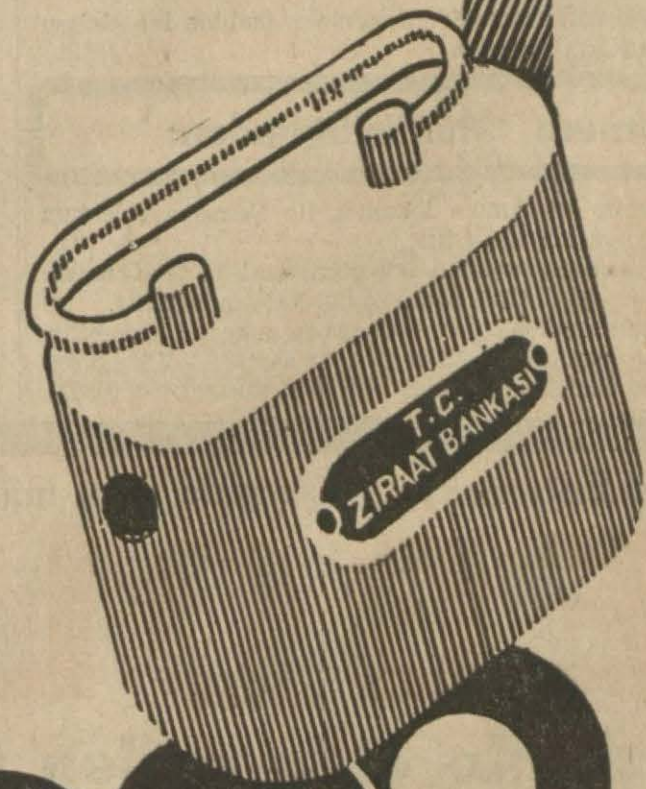
ESKİ FEYİZİYE

Kız ve Erkek **İŞİK LİSESİ** Geceli Gündüzlü
İSTANBUL - NİŞANTAŞI

Memleketimizin en eski hususî lisesidir. Ana, İlk, Orta ve Lise kısımları, Fen ve Edebiyat kolları vardır. İstanbul en havadar ve sakin bir muhitinde Teşvikiye karakolu karşısında ve Teşvikiye camii ittisâlidir. Kayıd için hergün ondan on yediye kadar müracaat edilebilir. İstiyenlere mekteb tarifnamesi gönderilir. Telefon: 44039

Kumbârâ biri

HAYRETİN ÇİZER

1000 yapâr.

TÜRKİYE
CUMHURİYETİ

ZİRAAT BANKASI

RADYOLİN

ile dişleri sabah öğle ve akşam her yemekten sonra günde üç defa fırçalamanın kerameti budur.

Yaşı ilerlemiş olmasına rağmen dişleri tamam, sağlam ve güzel. Her yemeği, her meyveyi yiyebiliyor ve midesi mükemmelen hazmediyor. Çünkü sabah, akşam ve her yemekten sonra dişlerini fırçalamayı itiyad edindiği için midesi ve barsakları çok sağlam kalmıştır.

Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra **RADYOLİN**

Kullanmak ve dişlerinizi sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra günde 3 defa fırçalamak suretille siz de bu mazhariyeti kazanabilirsiniz.

Elâziz İskân Direktörlüğünden:

Elâziz merkezindeki göçmenler için yapılacak «1» numaralı şehir plânı mucibince «74» tek ev ile Sivrice kaza merkezinde bulunan göçmenler için «6» numaralı köy tipine göre «11» çift ve «3» numaralı köy tipine göre «1» tek yapılabilecek evlerin inşaatı 3/7/937 ve 5/8/937 günlerinde kapalı zarf usulü ile münakasaya konulmuş, talib bulunmadığından 6/8/937 gününden itibaren bir ay müddetle pazarlığa çıkarılmış ise de keşif bedellerindeki fiatlarda görülen düşüklük sebebiyle, yapılan pazarlıkta da talib zuhur etmediğinden her iki mahalde inşa edilecek evlerin keşif bedellerine zam yapılarak 2490 sayılı arttırma ve kısıtlama kanununun 12 nci maddesine göre 9/9/937 gününden itibaren 21 gün müddetle ve kapalı zarf usulü ile yeniden münakasaya çıkarılmıştır.

- 1 — Tayin edilen keşif bedellerine göre, Elâziz merkezinde yaptırılacak «74» tek ev için «38568» lira «80» kuruş ve Sivricede yaptırılacak «11» çift «1» tek ev için de «12072» lira «99» kuruştur.
- 2 — Bütün malzeme, işçiliğiyle beraber müteahhide aid olmak üzere ve anahtar teslimi suretille yapılacaktır.
- 3 — % 7,5 tan tutarı olan, muvakkat teminat bedelleri ihaleden üç saat evvel verilmiş olması lazımdır.
- 4 — Fennî ve idarî şartnamelerle plânlar, istekliler tarafından parasız olarak hergün Ankara İskân Müdürlüğü, İstanbul İskân Müdürlüğü ve Elâziz İskân Müdürlüğü daireslerinde görülebilir.
- 5 — Talib olanların eksiltmeye girebilmeleri için, kanunun gösterdiği şekilde ehliyet vesikalarını ibraz etmeleri şarttır.
- 6 — Mezkûr inşaatı aid münakasa 29/9/937 tarihine musadif çarşamba günü saat 15 te Elâziz İskân Müdürlüğü dairesinde yapılacakından, muayyen saatte zarfların verilmiş olması lazımdır.
- 7 — Posta ile gönderilecek zarfların vüruklarındaki teahhurdan dolayı vuku bulacak itirazlar nazarı itibara alınmaz. (6131)

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

- I. — Cibali fabrikası Memur ve Amele lokantasiyle Şemsipaşa Bakım ve İşlemevi ahşapları eksiltmeye konulmuştur.
- II. — Eksiltme 5/X/1937 tarihine raslayan salı günü saat 14 te Kabataşta Levazım ve Mubayaat şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.
- III. — Şartnameler parasız olarak hergün geçiş şubeden alınabilir.
- IV. — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte adı geçen Komisyona gelmeleri ilân olunur. (6302)

Ankara Enternasyonal sergide altın madalya kazanan

VEBOLİD

Cihazlarile elde edilen tatlı su

Evde : Güzellik, sıhhat, tasarruf

Sanayide: Azamî tasarruf ve muvaffakiyetin sırrını temin eder.

SUYUN BULUNDUGU YERDE VEBOLİD cihazı bulunmalıdır

Türkiye ve Şarkı Karib vekili :

VEBOLİD LTD. Galata, Voyvoda cad. No 40-42 Tel. 44507

Memleketin başlıca şehirlerinde satış yerleri vardır.

iyi şeraitle plâsyeye aranıyor.

En kuvvetli, en idareli, en temiz kömür
TÜRK ANTRASİTİ dir
En sürekli, en parlak, en çabuk yanan kömür
TÜRK ANTRASİTİ dir
Her sobada ve maltızda yanan, fire vermeyen
en hafif ve en ucuz kömür
TÜRK ANTRASİTİ dir

Satış merkezi : GİLKRIŞT VOKER ve Kısı Ltd.
Galata, Yolcu salonu karşısında
Tahir han, 5 nci kat. Tel. 44915

Kütahya Şarbaylığından:

Belediyemiz için bir arazöz mubayaası kapalı zarfla münakasaya konulmuştur.
Şartnamesinde yazılı olduğu üzere motörü 37 model ve 6 silindireli olacak ve su deposu 1500 litre su alacaktır.
Muhammen fiatı 6500 lira ve muvakkat teminatı 487.5 liradır. İhalesi 13/10/937 çarşamba günü Belediye Encümeninde yapılacaktır. Talibler hergün şartnameyi Belediyede görebilirler. Arzu edenlere parasız şartname de gönderilir. (6437)

Darbhane ve Damga Matbaası Müdürlüğünden:

60 ton yerli kripile maden kömürü açık eksiltme ile satın alınacaktır.
1 — Eksiltme 6/10/1937 çarşamba günü saat 14 te yapılacaktır.
2 — Bu işe aid şartname pazartesi, çarşamba ve cuma günleri saat 14-16 arasında idaremiz muhasebesinden alınabilir.
3 — Taliblerin; yukarıda yazılı gün ve saatte 130,50 lira muvakkat teminat akçesile birlikte Müdüriyetimize müracaatleri ilân olunur. (6241)

Saçlarınızı dökülmekten koruyunuz

KANZUK SAÇ EKSiRİ KOMOJEN

Saçların köklerini kuvvetlendirir. Dökülmesini keser. Kepekleri tamamen giderir ve büyüme kabiliyetini artırarak saçlara yeniden hayat verir. Kokusu lâtif, kullanışı kolay bir saç eksiridir.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ BEYOGLU - İSTANBUL

Polis Mektebi Müdürlüğünden:

Cinsi	Miktarı Kilo	Tahmin B. Kuruş	Tutarı Lira Kr.	Muvakkat Teminatı Lira Kr.
Birinci nevi ekmek	35000	11	3850.00	288.75

1 — Okulumuzun 938 mayıs nihayetinde kadar yukarıda miktarı yazılı ekmeğin satın alınması için açık eksiltmeye konulmuştur.
2 — Eksiltme 11 birinciteğrin 1937 tarihine musadif pazartesi günü saat 2 de Yıldız Polis mektebi binasında ıca kılınacağından taliblerin bu babbaki şartnameyi görüp okumak üzere Mekteb Müdürlüğüne müracaatleri ilân olunur. (6438)

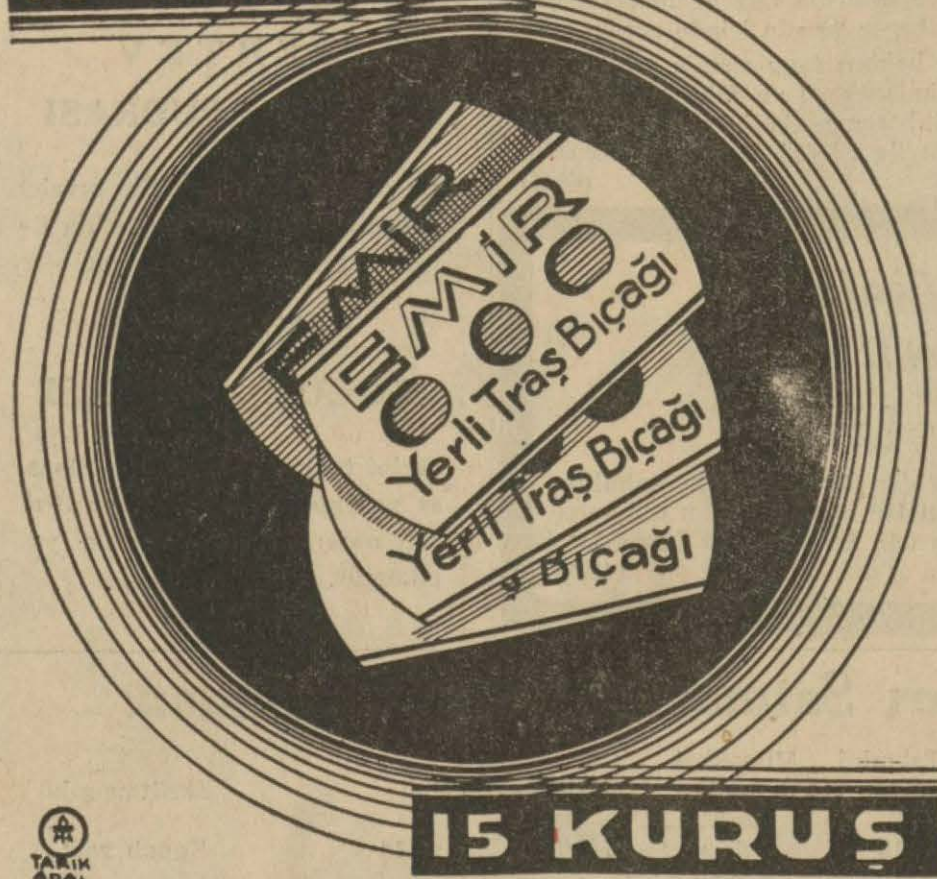
BEŞİR KEMAL-MAHMUT CEVAT ECZANESİ SİRKEÇİ

Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü

Rektörlüğünden:

- 1 — Kurumumuzun önümüzdeki kış mevsiminde kalıferli binaların kalıferlerle, kalıfer olmıyan binaların da kok kömürü sobasile ve 165 gün müddetle ısıtılması işi kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.
- 2 — Muhammen bedel 32.000 otuz iki bin lira olup muvakkat teminat 2400 liradır.
- 3 — İhale Yüksek Enstitü Rektörlük binasında toplanan Komisyon tarafından 14/10/937 tarihine raslayan perşembe günü saat 16 da yapılacaktır.
- 4 — Teklif mektublarının ihaleden bir saat evveline kadar makbuz mukabulünde Komisyon Reisliğine vermeleri ve ihale saatinde Komisyon hazır bulunmaları.
- 5 — Daha fazla izahat ve parasız şartname almak isteyenlerin Enstitü Daire Müdürlüğüne müracaatleri ilân olunur. «3561» (6482)

10 TANESİ

Türkiyedeki Hataylılara İlan

Dahiliye Vekâletinden:

Sancak arazisi dahilinde doğmuş olanlarla, babaları Sancak arazisi dahilinde doğmuş olup da, Sancak Statüsünün meriyete gireceği 29 teğrini - sanı 1937 tarihinde 21 den aşağı yaşta bulunan kimseler, bu Statünün 12 nci maddesi ahkâmı mucibince, Sancak Vatandaşlığını iktisab edebileceklerdir. Bu şartları haiz olanlardan Sancak vatandaşlığını iktisab etmek isteyen - lerin 29 teğrinsani 1937 den itibaren Sancağa gidebilecekleri ilân olunur. «3486» (6329)

Bir Gripin almadan evvel
İstirabın ve ağrının en şiddetlisi en kolay, en çabuk ve en ucuz geçirmenin çaresi bir kaşe GRİPiN almaktır. Mideyi bozmadı, böbrekleri ve kalbi yormaz.

Aldıktan beş dakika sonra

Ucuz - Tesirli - Zararsız

GRİPiN

icabında günde 3 kaşe alınabilir.

Kapalı Zarf Usulile Eksiltme İlanı Kültür Bakanlığında:

- 1 — Eksiltmeye konulan iş: (Ankara İsmet İnönü Kız Enstitüsü civarında yapılacak Tarih, Dil, Coğrafya Fakültesi) inşaatıdır. Keşif bedeli 725.205 lira 13 kuruştur.
- 2 — Bu işe aid şartnameler ve evrak şunlardır:
a) Eksiltme şartnamesi
b) Mukavele projesi
c) Bayındırlık işleri genel şartnamesi
d) İnşaatı dair fennî şartnameler
e) Keşif hulâsa cetveli, silsileli fiat cetveli, metraj cetveli,
f) Projeler.
- İstiyenler bu şartnameleri ve evrakı 36 lira 25 kuruş mukabilinde Ankara Kültür Bakanlığın Yüksek Öğretim dairesinde bulunan İstanbulda Güzel Sanatlar Akademisi Direktörlüğünden alabilirler.
- 3 — Eksiltme 7/10/1937 tarihinde perşembe günü saat 15 te Kültür Bakanlığın Yüksek Öğretim dairesinde yapılacaktır.
- 4 — Eksiltme kapalı zarf usulile yapılacaktır.
- 5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklinin «32759» lira muvakkat teminat vermesi, bundan başka aşağıdaki vesikaları haiz olup getirmesi lazımdır.
Nafta Vekâletinden alınmış 1937 senesi inşaat müteahhidlik vesikasını ibraz edecektir. Bu vesikada bir defada 250.000 liralık bir binayı ikmal etmiş olduğu yazılı olması ve isteklinin bizzat diplomalı mühendis veya mimar olması veya bunlardan biriyle müştereken teklif yapması şarttır.
- 6 — Teklif mektubları yukarıda 3 üncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Yüksek Öğretim dairesine getirilerek Eksiltme Komisyonu Reisliğine makbuz mukabilinde vrilecektir. Posta ile gönderilecek mektubların nihayet (3) üncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumile iyice kapatılmış olması şarttır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (6330)

Operatör - Urolog

Dr. Mehmed Ali İDRAR YOLLARI
Hastalıkları müteahhisi Köprübaşı
Eminönü han Tel. : 21915

SEFALİN

Romatizmadan çok ıztırab çekiyordum
SEFALİN

Beni kurtardı.

Baş ve diş ağrıları, mafsalsal ağrıları, Grip, Nezleyi derhal geçirir.
Eczanelerden 1 lik ve 12 lik ambalajlarını isteyiniz.

Saht ve Başmuharriri: Yunus Nadi

Mumî neşriyatı idare eden Yazı İşleri

Müdürü: Hikmet Münif

Cumhuriyet matbaası